

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 440
Celje: Kocnova ul. 3. Telefon št. 190.Rokopisi se ne vračajo — Oglasi po
tarifu

JUTRO

Upravištvo: Ljubljana, Prešernova
ulica 54. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešer-
nova ulica 4. — Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocnova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti ček zavodil: Ljub-
ljana št. 11.842; Praha číslo 78.180;
Wien št. 105.241

Preokret na londonski konferenci

Izjava šefa ameriške delegacije — Ameriški predlogi — Načelna pariteta med Ameriko, Anglijo in Japonsko

London, 7. februarja AA. »Havas« poroča: Šef ameriške delegacije Stimson je izjavil včeraj novinarjem: Ameriška delegacija je bila ponosna in zadovoljna, ker je mogla takoj v začetku na prvi plenarni seji konference sporočiti, da vlada med Ameriko in Veliko Britanijo načelno sporazum o paritetu. Sedaj more ameriška delegacija izjaviti, da so Anglija in Zedinjene države pripravljene priznati pariteto tudi vsem ostalim državam Zedinjene države smatrajo, da smejo imeti vse zainteresirane države enako število križark in da se naj odstranijo vse ladje velike tonaže. Tako bi svet že ob koncu l. 1931 dosegel popolno enakost vojnih mornaric velikih sil. Razen tega so Zedinjene države pripravljene podpisati protokol o ukinjenju podmornic. Kar se tiče odnošajev med Francijo in Italijo, je treba poudariti, da je bilo tudi tema dvema državama predlagano, naj se doseže pariteta. Stimson je zaključil svojo izjavo z ugotovitvijo, da brez rešitve francosko-italijanskega vprašanja ni rešitve vprašanja razorožitve.

London, 7. februarja AA. Pozno ponoči je ameriška delegacija na pomorski razorožitveni konferenci objavila svoje predloge za omejitve pomorskega oboroževanja. Ti predlogi so bili predloženi drugim delegacijam.

Ameriško poročilo predlaga takojšnjo angleško-ameriško pariteto v vseh vrstah vojnih ladij in naglašja, da so posvetovanja med Hooverom in angleškim min. predsednikom Macdonaldom skoraj popolnoma odpravila nesoglasja med angleškim in ameriškim stališčem glede na vprašanje križark po 24 tisoč ton. Poročilo predlaga, naj bi imela Anglija 15 križark po 10.000 ton z osem-palčnimi topovi, dočim bi jih imele Zedinjene države 18. Na ta način bi bile Zedinje-

ne države v tej vrsti bojnih ladij za 42.000 ton na boljšem, s tem bi se zmanjšala razlika med ameriškim in angleškim križarskim brodom za 20.000 ton.

Nadalje predlaga ameriško poročilo, naj se izenači število ameriških in angleških oklopnic že 1931 namesto leta 1930.

V sedanjem trenutku ima Anglija dvakrat več oklopnic kakor Zedinjene države. Končno predlaga Zedinjene države, naj se izenači tonaža rušilcev in letalskih ladij in naj se omeji število podmornic po možnosti na najnižje stanje.

London, 7. februarja s. Diplomatski poročevalec »Daily Telegraph« doznava, da je bila sredi objavljena »smela ponudba« ameriške delegacije, izvršena na direktno pobudo predsednika Hooverja. Mornariški sodnik lista piše, da je to najvažnejši trenutek v razvoju pomorske konference. Po ameriškem načrtu bi morali takoj uničiti 5 angleških in 3 ameriške bojne ladje. Zdi se, da se je glede na še važnejše vprašanje tonaže križark dosegel pameten kompromis. Poročevalec dodaja, da se Anglija seveda ne more spuščati v določitev katerekoli tonaže, ako nameravajo druge države n. pr. obdržati svoja brodomlja podmornic. S tem važnim pridržkom bi se mogel Stimsonov predlog pozdraviti iz vsega srca.

London, 7. februarja s. Pomorska razorožitvena konferenca bo v torek pričela v javni seji razpravljati o problemu tonaže podmornic. Angleška in ameriška delegacija se nista sporazumeli samo o tipu podmornic, temveč tudi o celokupni tonaži, ki jo priznavata medsebojno in japonski. Principijalna pariteta med Anglijo, Ameriko in Japonsko se bo obdržala. Te tri države bodo imele enako skupno tonažo in enako število podmornic in sicer v višini 70.000 ton.

Nov atentat v Mehiki

Zdravstveno stanje mehiškega predsednika zadovoljivo

Aretacije pristašev Vasconcellosa

Tampico, 7. februarja AA. Župan mesta Astamila je bil ustreljen v trenutku, ko je prihajal od nekega sprejema. Morilci so ustrelili tudi njegovo ženo.

Mexico City, 7. februarja AA. Mehikiški predsednik Rubio je bil včeraj drugič operiran. Z operacijo so odstranili del krogle. Stanje predsednika je zadovoljivo.

Newyork, 7. februarja s. Po poročilu »Associated Press« iz Mehike ni bilo objavljeno število oseb, ki so bile aretirane v zvezi z atentatom na predsednika. Med aretiranci je tudi več nameščencev glavnega stana Vasconcellosove stranke. Podrobni podatki o Danijelu Floresu, ki je streljal na predsednika, še niso znani.

Stavka železničarjev v Indiji

Nad 18.000 železniških uslužbencev v stavki — Enakopravnost Indije z ostalimi angleškimi dominijoni

London, 7. februarja AA. »Reuter« javlja iz Bombaya, da je stopilo 12.500 indijskih delavcev v železniških delavčevih v stavko. Prav tako je stopilo v stavko 6000 nameščencev prometne sekcije. Razen v Bombayu se vrši po vsem železniškem omrežju reden potniški in tovorni promet. Dalje javlja »Reuter« iz Lucknowa, da je podkralj imel pred veliko množico poslancev v Durbaru govor, v katerem je dejal, da Velika Britanija nima drugega ci-

lja kakor napraviti Indijo enakopravno z vsemi ostalimi avtonomnimi dominijoni. Ne glede na delovanje ekstremnih elementov se bo vlada držala strogo zakona in vzdrževala popoln red in mir.

Bombay, 7. februarja. o. Splošna indijska železniška stavka se je deloma ponesrečila. Prolet se deloma normalno razvija. Železniške družbe so pozvale železničarje, naj se do sobote vrnejo na delo, ker bodo v nasprotnem primeru odsojeni.

Bolgarija ratificirala haški sporazum

Sofija, 7. februarja AA. Današnja seja Sobranja je bila izredno burna. Ministri Ljapčev, Burvoj in Molov so se enkrat razločali ugodne strani haškega sporazuma ter naglašali zasluge Demokratičnega zgovora. Sporazum je bil zatem sprejet od Sobraja z večino glasov ob burnih protestih opozicije. Socialisti so se vzdržali glasovanja. Čenrav so ravno socialisti v zvezi z zemljoradniški in demokratski pravih živahnih prekinjati govornike.

Sobranje je bilo odloženo do 18. februarja, ker bodo 16. februarja občinske volitve na Bolgarskem.

Kriza v bolgarski vladni večini

Sofija, 7. febr. g. 80 poslancev vladne večine je imelo v parlamentu sejo, na kateri se je izvolila osemčlanska deputacija, ki jo izročila ministrskemu predsedniku Ljapčevu, zunanjemu ministru Burvoju in predsedniku parlamenta Cankovu spomenico, ki jo zahtevala, naj se Cankov sprejme v kabinet. Ako se tej zahtevi ne bi ugodilo, bi ti poslanci vladne večine prešli v opozicijo.

Brezposelnost v Avstriji

Dnevi, 7. februarja. AA. Število brezposelnih v Avstriji znaša 360.000.

Japonska motorna ladja pogorela
Tokio, 7. februarja. Nova motorna ladja »Tatsuda Maru«, ki se je gradila v ladjedelnici v Nagasakiju in ki bi morala biti v kratkem dogotovljena, je bila ob požaru težko poškodovana. Pri požaru so izgubili življenje štiri delavci. Povzročena škoda na ladih, ki ima 17.000 ton se čeni na 100.000 funtov šterlingov.

SCHOBROVA POT IN MALA ANTANTA

Živahni komentariji evropskega časopisja — Pretirano zmagoslavje fašističnega tiska — Odnosaji med Avstrijo in Jugoslavijo ostanejo enako dobri

Beograd, 7. februarja. M. Zda, ko so zaključene rimske manifestacije, se mora reči, da je poset dr. Schobra v Rimu mnogo manjše važnosti, kakor bi to utegnili kdo sklepati po pisavi italijanskega tiska. Informacije iz nemških in tudi iz avstrijskih krogov samih potrjujejo, da je stvar manj dalekosežna, kakor jo žele naslikati ti italijanski službeni krogi. »Berliner Tageblatt« n. pr. piše o potovanju kancelarja Schobra v Rim pod značilnim naslovom »Nikak tajni sporazum proti Jugoslaviji«. List citira navedeni avstrijski avstrijski heimwehrovski krogi v zvezi s Schobrovim potovanjem, in naglašja, da so vse te vesti brez osnove in naravnost smešne. Kancelar Schober je imel v Rimu razčistiti predvsem razna sporna vprašanja finančnega značaja, ne more pa biti niti govora o tem, da bi se spuščal z Mussolinijem v kaka pogajanja, ki bi vodila do tesnejše italijansko - avstrijske zveze. Zato je obžalovati, da se v nekaterih krogih Male antante pripisuje temu Schobrovemu potovanju večja važnost, kakor mu gre.

Nadalje beleži »Berliner Tageblatt« vesti o nekaki vojni zvezi med Italijo in Avstrijo in jih označuje za docela netočne. Taka zveza, pravi, bi v nobenem primeru ne odgovarjala niti željam, niti potrebam avstrijske zunanje politike, ker bi bila pod silo okolišnin naperjena proti Jugoslaviji. Avstrija pa nima niti volje niti vzroka, da bi pokvarila svoje dobre sosedne odnose z Jugoslavijo. Res je, da so gotovi krogi v Avstriji v zadnjem času vse preveč zavzeli stališče za Zagreb proti Beogradu. Zato pa so bili merodajni čisto verski razlogi, ker je Zagreb katoliški, Beograd pa pravoslavni. Zato so ti avstrijski krogi kot katoličani čutili nekako simpatijo do Hrvatstva. Ta okolnost pa seveda ne more spremeniti službene politike Avstrije do Jugoslavije, torej politike, ki je bila in bo vselej ostala mirnoljubna.

Tudi del samega dunajskega tiska ne pripisuje potovanju dr. Schobra pretirane važnosti. »Neue Freie Presse« piše n. pr., da vodstva parlamentarnih strank ne vidijo v rimskih razgovorih ničesar, kar bi moglo bistveno vplivati na avstrijsko zunanjo politiko. G. Schober se dobro zaveda, da mora računati s parlamentom in zato ne more iti preko okvira, ki mu je bil odkazan. List »Die Freiheit« naglašja, da bi Avstrija ne imela ničesar pričakovati, če bi bila navezana samo na Italijo. Stvar pa stoji docela drugače. Avstrija je potrebna Italiji, ne pa narobe. List opisuje razvoj dogodkov od mirovnih pogajanj od danes in naglašja, da skuša Italija ustvariti v Evropi blok držav, ki bi bil pod njenim vodstvom, da bi mogla ustvariti svoje cilje. Zato je sklenila zvezo z Madžarsko in razne pogodbe s Poljsko in Rumunijo. Nobena tajnost ni, da se vrše slična pogajanja tudi med Italijo in Nemčijo. List zaključuje s konstatcijo, da je poset Schobra v Rimu čim običajne kurtoazije.

Italijanski blok?

Praga, 7. februarja. M. Poset avstrijskega kancelarja Schobra v Rimu je izzval v češkoslovaškem tisku živahne komentarije. »Lidove Novine« izražajo prepričanje, da ta korak dr. Schobra ne pomeni spremembe avstrijske politike in da je šel dr. Schober v Rim več ali manj na indirektno zahtevo Italije. Italija hoče pred vsem svetom pokazati svojo zmago nad avstrijsko republiko, kakor so se nekoč barbarski vojvode morali pokloniti pred Rimom, tako je moral zastopnik Avstrije izročiti Italijanu najvišje avstrijsko odlikovanje kot neke vrste vojni plen.

»Narodna Politika« naglašja, da se vrši v Srednji Evropi že delj časa hud boj med Italijo na eni in Francijo s Poljsko in Malo antanto na drugi strani. Italija je zbrala okrog sebe Madžarsko in Bolgarijo, sedaj na hoče navezati nase še Avstrijo. Gigantska ba med Italijo in Francijo se nadaljuje. Italija še nadalje zbira okrog sebe premagane države.

Fašistični komentariji

Rim, 7. februarja s. Jutranji list zelo ugodno komentirajo včeraj podpisano avstrijsko-italijansko prijateljsko pogodbo. »Popolo di Roma« poudarja, da je Italija že od prvega dne po sklepu miru vodila proti Avstriji prijateljsko politiko. Zato proslavlja akcijo zveznega kancelarja dr. Schobra, ki je znal vrniti svoji deželi red in stabilnost in ki je izvedel zelo težko nalogo ustavne reforme, s katero se je ustvarila nova podlaga državi. Sprejem, ki so ga avstrijskemu kancelarju priredili v Italiji, dokazuje, da javno mnenje pravilno ocenjuje sporazum med obema državama. »Messaggero« piše, da predstavlja italijansko-avstrijska pogodba krono novih tesnih prijateljskih odnosov med obema državama na podlagi stabilne orijentalne, ki jo je dosegel dr. Schober s sedanjim avstrijsko zunanjo politiko. Obenem je tudi krona prisrčne in prijateljske politike, ki jo je Italija pričela voditi proti Avstriji takoj po sklepu premirja. List končno oozarja, da leži zlasti zasluga Schobra ne samo v tem, da je s čvrsto roko prijel vajeti države, temveč v spoznanju, da mora avstrijska zunanja politika hoditi svoja lastna pota. S podpisom pogodbe sta Mussolini

in dr. Schober izvršila svečan akt ne samo v skupnem interesu obeh narodov, temveč tudi v interesu in koristi Evrope.

Odmev v Franciji in Angliji

Pariz, 7. februarja s. »Temps« se bavi s posetom avstrijskega kancelarja dr. Schobra v Rimu in s sklepom avstrijsko-italijanske pogodbe. List izraža mnenje, da se morejo komentariji fašističnih listov o tem posetu, ki se mu hoče pripisati velik političen pomen, sprejeti z rezervno. Sicer je mogoče, da hoče Italija dodeliti Avstriji neko vlogo v okviru politične tvorbe, ki jo skuša osnovati v srednji Evropi in na Balkanu, vendar pa nikakor ni gotovo, da so na Dunaju pripravljeni sodelovati pri tem. Taka politika bi bila namreč za majhno državo bolj škodljiva nego koristna. Majhna država se more obdržati le tedaj, če je z vsem svetom v prijateljskih odnosih, ne da bi se pustila zlorabiti za posebne cilje ene ali druge države. Zelo bi se motili v Avstriji, ako bi menili, da bi mogla dunajska vlada, ne da bi v precejšnji meri ogrozila svoje lastne interese, sodelovati pri igri, ki bi bila naperjena proti Mali antanti. Avstrijsko-italijansko zblizanje bi moglo le tedaj povzročiti vznemirjenje, ako bi imelo ost priti kakih drugi državi. Toda niti Mussolinijeve niti dr. Schobrove besede, niti več-

raj podpisana pogodba ne upravičuje take domneve.

London, 7. februarja s. »Daily Telegraph« piše, da pomeni podpis italijansko-avstrijske pogodbe nov korak k ureditvi evropskega mira. S tem važnim diplomatskim aktom se krona rimski poset dr. Schobra z uspehom.

Schober pri kralju in papežu

Rim, 7. februarja. s. Avstrijski zvezni kancelar dr. Schober je danes ob 11. dopoldne odšel v spremstvu avstrijskega poslanika pri Vatikanu dr. Kohrussa ter članov avstrijske delegacije v Vatikan, da privatno poseti papeža. Njegov razgovor s papežem je trajal približno 20 minut. Nato je dr. Schober s svojim spremstvom posetil tudi državnega tajnika kardinala Gasparrija.

Rim, 7. februarja. s. Italijanski kralj je danes ob 15.30 sprejel v avdienci avstrijskega zveznega kancelarja dr. Schober, ki mu je izročil visok red avstrijske republike. Nocojšnjega sprejema na avstrijskem poslanstvu se je udeležilo več članov vlade in parlamenta. Ob polnoči je dr. Schober odpohtoval nazaj na Dunaj.

Italija in Jugoslavija

Tehnte ugotovitve oficijoznega češkega lista — Miro-ljubnost in korektnost Jugoslavije — Pravo ozadje fašistične nervoznosti

Praga, 7. februarja. M. List »Československa Republika«, ki velja kot pol-oficijozen organ čl. vlade, piše pod naslovom: »Jadranska politika Jugoslavije in Italije«:

»Iz pisanja italijanskih listov in raznih manifestacij »dalmatinskega pokreta« bi se dalo sklepati, da povzroča Jugoslavija Italiji mnogo skrbi in da ogroža italijanske interese na Jadranu. Toda Jugoslavija je docela zaposlena s svojo notranjo obnovo in vzdržuje z Italijo skrajno korektno sosedne odnose, kar se je pokazalo tudi v tem, da je bila Jugoslavija oficijelno zastopana pri poroki italijanskega prestolonaslednika. Vlada generala Živkovića je že od vsega početka skrbno gledala na to, da jugoslovenski tisk, ki je poprej zelo reagiral na napade italijanskega

tiska, popolnoma mirno in s primerno rezervno presojo dogodke v inozemstvu.

»Za nemiroljivost in neljubeznivost na italijanski strani obstoja več razlogov: V prvi vrsti so ti razlogi gospodarskega značaja. Oficijelna italijanska poročila priznavajo neuspeh italijanske trgovinske politike na drugi obali Jadrana. Italija je največji kupec jugoslovenskih proizvodov, dočim izvoz iz Italije v Jugoslavijo neprestano pada. Avstrijska, nemška in češkoslovaška industrija delajo italijanski trgovini veliko konkurenco v Jugoslaviji. Italijanski kapital pa ima baš sedaj pod novim režimom v Jugoslaviji najlepše perspektive in nekatere italijanske banke so že zavzele v Jugoslaviji važne pozicije.

Moderna socijalna zavoda beograjske občine

Otvoritev delavskega in otroškega zavetišča — Dr. Žerjav kot oče delavske zaštite

Beograd, 7. febr. č. V nedeljo otvorijo v Beogradu delavsko zavetišče za moške in ženske in otroško zavetišče. Vse zavode je zgradila beograjska občina. Delavsko zavetišče ima 40 sob z 240 posteljami, kopalnicami itd. V otroško zavetišče pa bodo sprejemali pod 4 leta stare otroke onih roditeljev, ki so preko dneva zaposleni. Otroci bodo dobivali v zavetišču tuvo hrano.

Posebno odposlanstvo je danes posetilo ministra za socialno politiko in narodno zdravje dr. Drankovića ter ga zaprosilo, naj bi osebno prisostvoval nedeljski otvoritvi delavskega zavetišča.

Beograd, 7. febr. p. Povodom nedeljske otvoritve velikih socijalnih institucij beograjske občine objavljajo že današnji listi obširne članke, v katerih se predvsem spominjajo pokojnega ministra dr. Gregorja Žerjava, ki ga označujejo za očeta in glav-

nega inicijatorja delavske zaštite v Jugoslaviji. V toplih besedah se spominjajo njegove splošno znane vloge za ureditev socialnega položaja delavstva in obžalujejo, da je sredi svojega snovanja in neumornega dela mnogo prerano podlegel zavratni bolezni. »Pravda« objavlja sliko dr. Žerjava in piše, da bi bila delavska zaštita pri nas brez dr. Žerjava še danes v prvih povojih. Dr. Žerjav je bil mož širokega pogleda, inicijativen in delaven in v največji meri je njegova zasluga, če se more Jugoslavija s svojimi zakoni in ustanovami na polju socialne zaštite danes meriti z vsako moderno in napredno državo. V enakem smislu pišejo tudi drugi beograjski listi in obžalujejo, da v dobi strankarskih razprtij in parlamentarne borbe možje dr. Žerjavovega kova niso našli dovoljne opore za izvedbo svojih velikih in koristnih načrtov.

Brezuspešni naporihrvatskih emigrantov

Zeneva, 7. febr. M. Kakor se še le sedaj izve, sta se mudila dr. Krnjević in dr. Košutić v Zenevi v času od 24. do 27. januarja. Ves čas sta se trudila, da bi ostalo njuno bivanje v Zenevi v najstrožji tajnosti in še le tik pred svojim odhodom sta obvestila neke nemške in švicarske novinarje o namenu svojega prihoda v Zenevo ter jim razdelila kopije svoje spomenice, ki sta jo, kakor že javljeno, izročila tajništvu Društva narodov, hoteč obatiiti našo državo. V tajništvu Društva narodov se je izvedelo za njuno spomenico še le po njunem odhodu 28. januarja, ker šef kabineta niti ni smatral za potrebno, da bi izročitev te spomenice in njeno »vešbino« publiciral, kakor je to običajno. Dr. Krnjević in Košutić sta nato poskušala svojo srečo še v Curihu, kjer sta se mudila štiri dni in skušala razbohnati v svet svoje proteste in obtožbe. Toda tudi tu je ostalo njuno prizadevanje neopazeno. Niti eden pomembnejši list ni hotel objaviti njunih člankov.

Avtobusna tarifa v Bosni

Beograd, 7. februarja. AA. Ministrstvo za javna dela je znižalo vzemino na vseh avtobusih v državni režiji v Bosni in Hercegovini na 0,75 Din za km.

Seja vlade

Beograd, 7. febr. AA. Danes ob 12. do 13. ure je bila seja ministrskega sveta pod predsedstvom predsednika vlade generala Petra Živkovića. Ministrski svet je razpravljaj na seji o tekočih poslih.

Zahvala ministra Trifunovića

Beograd, 7. februarja. Minister za javna dela Trifunović je prejel o priliki svojega imenovanja veliko število prisrčnih čestitk od znancev in prijateljev. Gosp. minister se vsem zanje najtopleje zahvaljuje.

Novi grški poslanik v Beogradu

Beograd, 7. februarja. Atenski listi javljajo, da bo imenovan za novega poslanika grške republike na našem dvoru g. Sakelapoulos, drugi politični direktor ministarstva zunanjih poslov v Atenah.

Zborovanje zagrebških delavcev in nameščencev

Zagreb, 7. februarja. n. Delavci in nameščenci vseh strokovnih organizacij v Zagrebu brez ozira na struje, so sklenili prirediti v nedeljo 9. l. m. javno skupščino vseh delavcev in nameščencev meeta Zagreba. Na zborovanju bo govoril glavni tajnik centralnega sekretarijata Delavskih zbornic gosp. Živko Topalović.

Sejem v Nižnjem Novgorodu prepovedan

Paris, 7. februarja. AA. Po poročilu iz Moskve je sovjetska vlada prepovedala prirejanje prastarega in daleč naokoli znane velikega sejma v Nižnjem Novgorodu. Znameniti sejem v Nižnjem Novgorodu je obtojal že nad 300 let. Svoj ukrep utemeljuje sovjetska vlada, da sejem po odpravi privatnega kapitala ni več potreben.

Prizadetim naše globoko sožalje!

a— Častni član prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva v Mariboru, župan dr. Juvan, je poklonil društvu 2000 Din.
a— Težka nesreča pri delu. V tovarni za olje v Logu pri Bistrici se je večeraj težko ponesrečil 22 letni Josip Kralj iz Loga pri Limbušu. Zašel je v levo roko v stroj, ki mu jo je zmečkal. Rešilni oddelček mariborske bolnice mu je nudil potrebno pomoč.
a— Smrtna kosa. V Rušah je večeraj dopoldne umrl po daljši bolezni v starosti 69 let g. Anten Petin, lesni trgovec in posestnik. Pokopni je bil odločen z redom sv. Save 5. razreda. Blag mu spomin!

Ne pozabite na „Veliki podoficirski ples“

ki se bo vršil 8. febr. v Narodnem domu. Slavno občinstvo se najvjudneje vabi. — Začetek zabave ob 20.30. Vstopnina 10 Din

Iz škofje Loke

sl— Naše ceste. Vedno in vedno moramo opozarjati na obupno stanje naših cest, ki so največ krive, da pride tako pogosto do raznih nezgod pri vozilih. Kolodvorski avtobusni podjetnik g. Eržen je moral zaradi večjega defekta na svojem vozilu oddati za par dni vožnjo g. Jesetu, a sam je odpotoval v München, kjer je dobil pri tamošnjem generalnem zastopniku nadomestilo za defektne dele.
sl— Specijalna kmetijska mlekaršna šola v Škofji Loki je otvorila v začetku februarja svoj četrti tečaj, ki bo trajal 10 mesecev. Dosedanjim učnim predmetom sta se priključila še matematika in slovenski učni jezik. Predavanje teh predmetov prevzame upravitelj deške šole g. Zaharstnik.
sl— Tatvina avtomata. V eni preteklih noči je bil ukraden kompletni avtomat čokolade »Mirim«, ki je bil pritrjen pri trgovini Ivane Potočnikove v Škofji Loki. Lastnik ukradenega predmeta je Karel Zaklari, tovarnar čokolade v Mariboru. Vrednost avtomata je 500 Din. Za tatitji pozvedujejo škofješki orožniki.

Iz Kranja

r— Francoski krožek bo imel redni občni zbor v ponedeljek 17. t. m. ob pol 17. v gimnaziji. Poleg običajnega dnevnega reda se bo sklepalo o spremembi pravil, s katero naj bi društvo bilo omogočeno prodreti v javnost in poglobiti društveno delovanje. Prosimo polnoštevilne udeležbe!

Iz Kranja

r— Francoski krožek bo imel redni občni zbor v ponedeljek 17. t. m. ob pol 17. v gimnaziji. Poleg običajnega dnevnega reda se bo sklepalo o spremembi pravil, s katero naj bi društvo bilo omogočeno prodreti v javnost in poglobiti društveno delovanje. Prosimo polnoštevilne udeležbe!

DANES

gasilski ples in 3. vinski sejem

KRANJ ZAČETEK ob 20. uri

Iz Tržiča

č— Zobotehnik g. Boris Stoka, ki je bil v Tržiču skoro dve leti, je preselil svoj zobni atelje v Litijo. Imenovani gospod je bil v tržički družbi prav priljubljen. Aktivno je sodeloval v francoskem krožku, ki ga je redno posejal, dokler se ni odločil, da zapusti Tržič. Njegovi klienti so bili z njegovim delom zelo zadovoljni in iskreno obžalujejo, da jih je zapustil. Litiji samo čestitamo, da je dobila tako odličnega dentista. Kakor smo izvedeli, je ena tamošnjih glavnih oseb prav nelep nastopila za njegovim hrbtom proti temu, da bi gospod Stoka dobil koncesijo v Litiji, češ, da ni »naše človek«. Odhajajočemu iz Tržiča želimo na njegovem novem mestu najlepših uspehov. Mi ga bomo ohranili v lepem spominu!

Z Jesenic

s— Pevski koncert prirediti v nedeljo 9. t. m. ob pol 4. popoldne na Jesenicah Pevsko društvo »Stok« iz Zirovnice s sodelovanjem salonskega orkestra pod vodstvom g. Avgusta Tancarja v dvorani Sokolskega doma na Jesenicah. Prijatelji petja vabljeni.

s— Redni občni zbor SK Bratstva na Jesenicah bo v nedeljo 9. t. m. ob 10. dopoldne v stranski dvorani Sokolskega doma.

Iz Novega mesta

n— Drzna tatvina. V noči od nedelje na ponedeljek so se med odsotnostjo odvetnika dr. Vasiča splazili v njegovo stanovanje, oziroma v pisarno v Dolgi ulici spreten tat in odnesel pisalni stroj znamke Remington ter dvojce volnenih odevi.

Iz Radeč

ra— Vinski duhovi so ga vrgli. V ponedeljek zvečer se je vračal iz Radeč proti svojemu domu v Podkraj precej natrkan posestnik Janez in se zvrnil po obrežnem skalovju v Savo. Njegovo klicanje na pomoč sta slišala iz službe idoča železniška uslužbenca ter prihitela preko Save. Vsega mokrega in prezeblega so hitro za silo preoblekli ter ga šele drugo jutro brez klobuka napotili domov.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 6. februarja 1930. Višina barometra 908,9 m									
Kraj	Cas	Barom.	Temper.	Rel. vlaž.	Smer vetra in brzina v m in sek.	Oblak.	Padavine	mm	7 ure
Opazovanja									
Ljubljana	752,7	3	85		NE 2	9	Dež	11,1	
Maribor	751,5	3	88		mirno	10	Dež	10	
Zagreb	754,4	3	91		NE 4	10	Dež	14,2	
Beograd	749,7	8	100		NE 8	10		27	
Sarajevo	751,0		90						
Dubrovnik									
Škofje	750,2	11	75		mirno	10		4	
Split	749,0	8	85		SSW 2	10	Dež	13	
Solnce vzhaja ob 7.14, zahaja ob 17.14, luna vzhaja ob 10.46, zahaja ob 1.40. Najvišja temperatura danes v Ljubljani 4,8, najnižja 3. Dunajska vremenska napoved za soboto: V vzhodnih Alpah nadalje padavine, polagoma se bo temperatura znižala. V severnih Alpah snež in padajoča temperatura. V južnih Alpah se bo vreme počasi ob padajoči temperaturi izboljšalo.									

Iz Ptuj

j— »Lepa pustolovščina« v gledališču. V sredo, 12. t. m. gostuje mariborsko gledališče s fino in izvrstno, mladini neprimerno francosko komedijo »Lepa pustolovščina«, v kateri nastopa gđ. Kraljeva kot 80letna babica, ki je pri vseh dosedanjih predstavah v Mariboru in Celju, s svojim zdravim humorjem nad vse zabavala občinstvo.

Iz Ljutomera

lj— Dramski odsek Sokola se pridno bavi z vajami za »Grofico Marico«. Prvi dve dejanji se vadita že na odru s spremstvom orkestra, vežbajo se pa tudi plesne točke.
lj— Vlom v trgovino. Pred nekaj dnevi so neznani storilci vlomili ponoči v trgovino Rajh v Cezanjevcih. Vdrli so skozi zamreženo okno, v katerem so z drogom razširili sledke med železnimi palicami. Odnegli so blaga baje za 30.000 Din. To je v teku enega leta že drugi vlom v to trgovino. O tatovih ni sledu.

Iz Brežic

br— V svrhu omiljenja vinske krize so ustanovili zainteresirani in uvideni možje Vinarsko združenje. Delež bo znašal 500 Din, ki pa se lahko plača v obrokih. Pravčasno pristopiti bodo lahko že v jeseni oddali zadugi svoje grozdje.
br— Posavsko peruninarstvo. Globoko pri Brežicah je ustanovil bivši brežiški okrajni zastop pod okrilno znanega kmetovalca Ivana Ureka. Sedaj se gojijo štiri pasme. Po mnenju g. Ureke pa se bo treba omejiti samo na dve pasmi, ker sicer ne bo mogoče vzdržati ogromnih stroškov.

Iz Dobove

d— Igrokaz »Ciganje« je priredilo gasilno društvo na Velikem Obrežu v prostori g. M. Kovačiča. Dobro uspejo igro bodo ponovili v nedeljo popoldne po večerici.

Iz Dravograda

dg— Prostovoljno gasilno društvo je imelo pred dnevi svoj redni letni občni zbor, ki je bil prav dobro obiskan. Izvoljen je bil zopet stari odbor. Kakor smo posneli iz poročil posameznih funkcionarjev, ima društvo zabeležiti v preteklem letu nadvse lep uspeh. Sklenilo si je poleg dosedanjih parne brizgalne nabaviti še motorno, katere blagoslovitev bo ob priliki 55letnice, ki jo bo praznovalo društvo letos.

SPORT

Vodiškova afera

Novih momentov v žalostni Vodiškovi aferi, ki je žalilob po krivdi slovenskega sportnika obrnila pozornost cele Evrope na sedež JZSS Ljubljana, za sedaj ni. Poleg anonimnega pisma, ki ga je dobila redakcija »Sporttagblatt«, ki pa seveda še ni bilo dokaz, da je Vodišek nastopal kot Kavšek, je važna fotografija skupine drsalcev in sodnikov v Štrbskem Plesu. To sliko je »Sporttagblatt« najprej pokazal bivšemu trenerju Ilirije Pammerju, ki je izjavil, da je to — Kavšek. Vendar redakcija še ni tega smatrala za zadosten dokaz ter nadaljevala s poizvedovanji. Sliko je predložila drugemu bivšemu trenerju Zanku, ki pa je v Vodišku res spoznal — Vodiška. Torej nasprotujoči si izjavi dveh dunajskih sportnikov, ki pa sta že pred precej časa zapustila Ljubljano in se mogoče nista več dobro spominjala na svoje ljubljanske sportne prijatelje Poizvedovanja so torej prišla na mrtvo točko. Sedaj pa so se spomnili, da študira na Dunaju član ljubljanske Ilirije, znani nogometaš Šiška, ki je, ko so ga vprašali, ali ni na sliki kdo iz njegove domovine, takoj pokazal na osebo na dokaj eksponiranem mestu slike ter izjavil, da je to Vodišek. Prevara je bila torej s tem definitivno ugotovljena.

Mednarodna drsalna deferacija dosedaj še ni izpregovorila o čili zadevi. Avstrijci bodo seveda ali so že vložili protest proti tekmovalcu v Štrbskem Plesu.

Inž. Sliva je poslal podpredsedniku avstrijske drsalne zveze pismo, v katerem z ozirom na dogodek v Štrbskem Plesu pozivlje svetovnega prvaka Schäferja na revidiranje tekmovalne v nevturalnem kraju in pred nevturalnimi sodniki. Po njegovem mnenju naj bi se vršil ta zanimiv boj v berlinski sportni palači. Vsak od obeh konkurentov bi nominalno po enega sodnika, ki pa ne sme biti iz sosednje države ali iz države, ki ima kandidata za prvenstvo. Ta dva sodnika bi določila tretjega, predsednik Mednarodne federacije pa razsodnika. Inž. Sliva predlaga od svoje strani Norvežana Meeltega. Ali bo Schäfer sprejel to ponudbo ali ne, se bo odločilo šele, ko bo znano, ali se bo tekmovalje v Štrbskem Plesu ponovilo ali pa odpadlo.

I. SSK Maribor : SK Ilirija

Zaradi lepega vremena se zdi, da se bo letos nogometna sezona že zgodaj pričela. Kakor vedno bo otvorila tudi letos Ilirija sezono, vedoč, da prijatelji nogometa komaj čakajo tekem na zelenem polju. Gost iz Maribora nam je prav dobro znan. Posebno nam ugaja njegova lepa kombinacijska igra in fairnesa, zaradi česar si je povsem upravičeno pridobil simpatije Ljubljančanov.

Ilirija je imela s moštvom Maribora vedno dosti opravka, bil je to zanj trd oreh. Tudi v nedeljski tekmi je pričakovati napete borbe, kjer bo najbrž odločila boljše kondicija. Zadnji dnevi so obema moštvoma omogočili trening, tako da ne bosta nastopila povsem nepripravljena. Pričetek tekme je določen za pol 16.

V predmetki bo igral Slovan z rezervno Ilirije, pričetek ob 14.

Smuška štafeta tekma v Dovje - Mojstrani

Smučarski klub Dovje-Mojstrana opozarja smuške klube na vlezanimivo smuško medklubsko štafeto tekmo v nedeljo 9. t. m. v Mojstrani. Ta tekma predajači pred drugimi tekami s tem, da se pri štafetu tekmovalcu ne pokaže moč posameznega tekmovalca, temveč moč celotnega dotičnega kluba. Štafeta sestoji iz 4 tekmovalcev in prevozi vsak tekmovalca 6 km isto progo. Start in cilj je v Mojstrani.

Dosedaj je prijavljenih že več klubov in je pričakovati precejšnje udeležbe, ker je čas prijave do pol ure pred startom. Start ob 8. uri.

Klub prireditelj je določil za zmagovalca štafete lepo darilo v trajno last (krišen pokal). Poleg tega prejmeta prva dva, ki dosežeta najboljši čas, priznanice.
Snežne razmere so jako dobre, osobito ker že dva dni po malem sneži in sicer suh sneg do nedelje bo najbrže tudi skakalica uporabna. Tudi bo dana tekmovalcem prilika, da se lahko udeležijo popoldne treninga smuških skokov v Kranjski gori, ker bo tekma zaključena že približno ob 10.

Službene objave LNP

(Iz seje poslovnega odbora 5. t. m.)

Na znanje se vzame razpored prvenstvenih tekem pomladanske sezone v Celju. Razpored je naslednji:

23. februarja SK Celje : SK Olimpij
9. marca Atletik SK : SK Olimpij
16. marca SK Celje : Atletik SK.
Ker SK Trbovlje in SK Amater (Trbovlje) nista odgovorila na dopis od 23. januarja 1930., v zadevi odigranja prvenstvene tekme spomladanske sezone, je p. o. LNP določil, da se odigra prvenstvena tekma med omenjenima kluboma dne 16. marca 1930.

Razpored tekme za zimski pokal LNP je naslednji:

23. februarja Grafika : Natakara, Jadrana : Slovan in Reka : Slavija.
2. marca: Krakovo : zmagovalce tekme Reka : Slavija in zmagovalce tekme Grafika : Natakara : zmagovalce tekme Jadrana-Slovan.
9. marca: Finales zmagovalcev iz II. kola.
Na znanje se vzame dopis iz Belaka Franca, s katerim preklicuje svoj pristop k SK Svoeboda, Ljubljana ter izjavlja, da ostane še nadalje član SK Ilirije, Ljubljana.

Poziva se g. Belak Franc, SK Ilirija, da plača SK Svoeboda, Ljubljana, tekem 8 dni dolg na članarini v iznosu 63 Din in dve žarnici.
SK Olimpij, Celje se poziva, da tekem treh dni poroča, ali postoje kakšne zapreke proti verifikaciji Rudolfa Goloba za OSK Hajduk, Osijek.
SK Celje, Celje se poziva, da v roku treh dni javi, ali obstoje kakšne zapreke proti verifikaciji igralca Mikša Stanka za SK Čakovec, Čakovec. — Tajnik I.

Vremensko poročilo za smučarje

Ljubljana, 7. februarja. AA. Jugoslovnski zimsko-sportni savez je izdal danes tole vremensko poročilo:
Koča v Planici: 30 cm snega na podlagi, jasno, smuka idealna;
Kranjska gora: 3 stopinje Celzija, oblačno, sneži, 30 cm pršica;
Dovje-Mojstrana: —5 stopinj Celzija, sneži, na podlagi 30 cm suhega pršica, smuka idealna, skakalnica in sankališče uporabno;
Jesenice: —1,5 stopinj Celzija, oblačno, sneži, smuka manj ugodna;
Bled: —4 stopinje Celzija, jasno, snega na podlagi 4 cm, smuka manj ugodna;
Bohinj: 0 stopinj Celzija, sneži, na podlagi 15 cm snega, smuka ugodna, mala skakalica uporabna;
Mrzli Studenec: —15 stopinj Celzija, jasno, 60 cm snega, smuka dobra;
Panjski dom Kotec: zopet padlo nekoliko novega suhega snega, smuka jako dobra;
Krvavec: mnogo snega, smuka idealna, še sneži;
Sv. Križ pod Gočko: 15 cm snega, smuka dobra, še sneži.
Pohorje: temperatura stalno pod ničlo, povsod izredno ugodne snežne razmere;
Mariborska koča: 30 cm snega;
Ruška koča: 30 cm snega še na stari podlagi;
Klopni vrh: 40 cm snega na stari podlagi;
Peseč: 40 cm snega na stari podlagi.

Alpska tekma v smuku. Radi slabih snežnih razmer v Ljubljani in bližnji okolici ni mogel smučarski klub »Ljubljana« izvesti več tekem, katere je imel na programu. Ni se ustrašil stroškov in ne truda, s katerim so zvečane slične prireditve. Radi tega se je klub odločil, vse tekme po možnosti preložiti v Planico, kjer ima svojo smučarsko koč. Ista je stalno oskrbovana. Snežne razmere so prav ugodne. Dolina ima to prednost, da zapade vedno prvi sneg — a najpomembnejši, in od južne strani je dobro zavarovana. Zato priredi v nedeljo 9. t. m. svojo prvo Alpsko tekmo v smuku in sicer s startom ob Kotovem sedlu pod Jakovcem v višini 2000 m. Vsak smučar mora biti jako dobro podkovani v prečnih skokih etc. ako hoče prevoziti svo progo brez padca. Strmina proge se stopnjuje od 25—35° (glej skico v izločbi trgovine Gorec). Čitj je pri koči v Planici, 1108 m. Tekma se prične ob 11. uri, a le v slučaju ugodnega vremena. Priporočamo posebno smučarjem, fotoamaterjem, da tekmi prisostvujejo. Koča dobro založena in bo g. oskrbnik Banovec skrbel, da bo vsem ugodno. — Smučarski klub »Ljubljana«.

Iz SK Ilirije. Plavalna sekcija ima strogo obvezen zdravniški pregled za gospode v soboto 8. t. m. ob 15. za dame v ponedeljek 10. t. m. ob 16. v zimskem kopališču. — Redni gimnastični treningi lahkošportov bodo odšel vsak torek in petek ob 19.15 dalje v telovadnici Seč. Tehn. šole, gozdni tek pa vsako nedeljo ob 11. na trgišču. Treninzi so obvezni za vse člane in maršalčinke. — Hazenska sekcija ima danes popoldne ob 16. strogo obvezen trening na trgišču za vse hazenške in atletinje. Jutri dopoldne ob 11. trening tekma dveh lastnih družin. Točno ob 10.30 v garderobi: Holzer, Wolfart, Renč, Mara, Niki, Stana I., Rupel, Valž, Vida, Darcinka, Stana II., Zita, Ruša in Sina. Čevlje in hlačke je prinesli s seboj, ostalo opremo dolo igralce v garderobi.

GOSPODARSTVO

Naš uvoz v preteklem letu

Generalna direkcija carin je pravkar objavila podatke o uvozu posameznih predmetov v preteklem letu, iz katerih posnemamo naslednje zanimivosti:

Uvoz tekstilij in tekstilnih sirovin. Največje spremembe opažamo zadnja leta pri uvozu tekstilij, kar je brez dvoma posledica naglega razvoja domače tekstilne industrije v naši državi. Naš uvoz tkanin od leta do leta nazaduje, čeprav se konsum tkanin pri nas četudi polagoma dviga. Iz naslednjih podatkov je razvidno, kako se je vrednost uvoza tkanin zadnja leta spreminila (v milijonih Din):

Uvoz 1925 1926 1927 1928 1929
bomb. tkanin 1377 1058 977 788 708
voln. tkanin 616 533 452 388 360
svil. tkanin 117 142 158 130 121

Skupaj 2110 1733 1587 1306 1189
Od leta 1925. sem je naš uvoz bombažnih, volnenih in svilnenih tkanin nazadujoč za skoro eno milijardo Din, od 2110 na 1189 milijonov Din. Edino uvoz svilnenih tkanin se je do leta 1927. dvigal, nakar opažamo tudi pri svilnenih tkaninah nazadovanje uvoza. Nasprotno pa opažamo napram prejšnjim letom občutnejše povečanje uvoza predvsa volne in bombaža. Bombažnega predvsa smo lani uvozili za 481 milijonov Din (l. 1928. za 489. l. 1927. za 444), sirovega bombaža za 185 milijonov dinarjev (leta 1928. za 187. leta 1927. za 167), volnenega predvsa za 99 in svilnenega predvsa za 49 milijon. Din (leta 1928. za 39. l. 1927. za 33).

Od ostalih tekstilnih proizvodov smo lani uvozili (v oklepajih podatki za l. 1928. in l. 1927.): bombažnih nogavic in rokavic za 12,2 milijona (25,7 33,0), raznih bombažnih izdelkov za 34,3 milijona Din (35,1 42,8), sirovega bombažnega blaga za 10 milijonov Din (12,1 15,6), volnenih bombažnih izdelkov za 29,7 milijona Din (30,8 31,2) in svilnenih bombažnih izdelkov za 13,8 milijona Din (15,6 24,6). Kakor je iz navedenih podatkov razvidno, je lani naš izvoz raznih tekstilnih izdelkov v stalnem nazadovanju.

Železo in stroji.

Uvoz železa in strojev se je tudi v preteklem letu ponovno dvignil, kar je deloma razveljavljeno, kajti povečan uvoz železa in strojev je brez dvoma v zvezi s povečano investicijsko delavnostjo v naši državi.

V naslednjem navajamo vrednost nekaterih važnih uvoznih predmetov iz te skupine (v milijonih Din):

1927 1928 1929
stroji in aparati 345 487 573
električni predmeti 135 161 186
železo in polfabrikati 98 124 133
železna pločevina 100 101 122
cevi 40 60 67
plitvi 17 27 21
razni predmeti 299 363 316

Skupaj 1034 1323 1452
Skupna vrednost uvoza gorajših predmetov se je torej v zadnjih dveh letih povečala za 40 %, od 1034 na 1452 milijonov Din. Uvoz železnika materiala, ki se je v letu 1928. zaradi gradbe drugega tira med Zagrebom in Beogradom povečal od 91 na 258 milijonov Din, je lani zopet nazadujoč na 51 milijonov Din. Omeniti je še uvoz prevoznih sredstev, ki je lani znašal 174 milijonov Din napram 188 milijonov v l. 1928. in 131 milijonov v l. 1927.

Konsumni predmeti.

Pri uvozu konsumnih predmetov ne opažamo večjih sprememb. Tako smo lani uvozili (v oklepajih podatki za l. 1928. in 1927.): sirove kave za 223 milijonov Din (225, 207), nelučenega riža za 118 milijonov Din (145, 115), soli za 29 milijonov Din (109, 32), oljnih plodov in semen za 167 milijonov Din (96, 100), limon in oranž za 40 milijonov Din (48, 35), gotovih zdravil za 36 milijonov Din (26, 27), čokolade za 12 milijonov Din (14, 16), stekla za 66 milijonov Din (57, 60) in porcelana za 34 milijonov Din (30, 28).

Industrijske sirovine.

Od uvoza industrijskih sirovin je omeniti znatno povečan uvoz premoga, ki se je lani dvignil na 227 milijonov Din napram 190 milijonov v l. 1928. in 165 milijonov v letu 1927. Uvoz sirovih kož pa je napram letu 1928. nazadujoč od 297 milijonov Din na 260 milijonov Din; v ostalem je znašal uvoz organskih barv 35 milijonov Din (1928. 34), uvoz rotacijskega papirja pa 50 milijonov Din (71).

— Vprašanje ukinitve sezonske povlačne tarife za premog in stavbni material. Lani v jeseni so bili, kakor znano, železniški tarifi za premog in stavbni material povlačni za 20 %, in sicer za čas od 1. septembra do preklica, nadalje pa do 31. marca t. l. Namen tega povlačja je bil razbremeniti tovorni promet v jesenski izvojni sezoni. Kakor pa se je tokom jeseni izkazalo, je bilo to sredstvo za razbremenitev tovarnega prometa v izvoznih mesecih skoro nepotrebno. Naš promet se je preteklo jesen nazadje rekordni letini prav zadovoljivo razvijal in se zaradi pospešenja cirkulacije ni pojavilo občutljive pomanjkanje vagonov niti v oktobru in novembru, ko je bil promet največji. Že v decembru je potreba po vagonih občutnejše padla, v januarju pa je promet nazadujoč že skoro na minimum. Iz statistike mesečnih natovorjenih vagonov je razvidno, da je bil lani in predlanskem letu v januarju in februarju najmanjši, vselej pa za eno tretjino manjši nego v jesenskih mesecih. Za nadaljevanje pobiranja 20-odstotnega povlačja na redne tarife je odpadla torej vsak razlog. Gospodarski krogi sedaj pričakujejo, da bo generalna direkcija železnice upoštevala razloge, ki zahtevajo popolno ukinitve tega povlačja. Kakor doznajamo, je Zbornica za TOI že ponovno poslala generalni direkciji utemeljene spomene, v kateri je zahtevala ukinitve sezonskega povlačja. Dosele žal še ni prejela odgovora, vendar moramo pričakovati, da se merodajni krogi iz fiskalnih ozirov ne morejo dalje upirati tej upravičeni zahtevi, zlasti ko bo letos zaradi mile zime stavbna sezija prav zgodaj pričela. Tudi glede natovornih in iztovornih rokov je Zbornica stavila utemeljen predlog, da se čim prej uvedejo normalni rok.

— Okrepitev cene 20-odstotnim kronskim bonom. Zaradi velike ponudbe v 20% kronskih banah od strani številnih imetnikov, ki so se hoteli čim prej iznebiti tega papirja, je koncem pretek. tedna cena bonom padla na 55 in celo 50 % nominalne vrednosti. Velika ponudba je opasila tudi mnoge spekulant, ki so bone pričeli ponujati pod lastno nakupno ceno. Pred dnevi pa se je situacija precej spremenila. Pričeli so se javljati razni interesi, ki imajo davne dolgeve, in povečano povpraševanje ni ostalo brez vpliva na ceno. V Zagrebu so se dne dni plačevali boni že po 65 in 70 % nominalne vrednosti. Ždi se, da bodo dni davkoplačevalci, ki si niso pravočasno preskrbeli bonov, morali kmalu plačati še višje cene.

— Občni zbor Gremija trgovcev za ljubljansko okolico. Gremij trgovcev za ljubljansko okolico bo imel svoj redni letni občni zbor v sredo, 12. t. m. točno ob 9. dopoldne v Zbornici Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, pritičje desno.

— Občni zbor Kreditne zadruge detaljnih trgovcev v Ljubljani se bo vršil 18. t. m. ob 18.30 v prostorih Zbornice za TOI.

— Zniževanje diskontov. Dalje naraščajoča pavidnost na evropskih in ameriških denarjih trgih je imela zadnje dni za posledico, da je prišlo do ponovnega in pomembnega znižanja diskonta v Franciji, Nemčiji, Angliji in Ameriki. Francoska banka je, kakor znano, znižala diskonto mero od 3½ na 3 %, sredi tedna je Franciji sledila Nemčija, kjer je bil znižan diskont od 6½ na 6 %, predvčeršnjim pa London in New York. Angleška banka se je namreč odločila znižati diskont od 5½ na 5 %, newyorsk Federalna rezervna banka pa je istočasno znižala svojo diskontno stopajo od 4½ na 4 %.

BORZE

7. februarja.

Pri polagoma popuščajočih deviznih tečajih je bil danes promet na ljubljanski borzi zelo slab. Deviza Dunaj je nazadujoč za 7,9946 na 7,9918, deviza Newyork od 56,68 na 56,65 in deviza Trst od 297,26 na 297,15.

Na zagrebškem efektne tržišču je bila danes Vojna škoda dalje prili

KULTURNI PREGLED

Nekaj misli o knjigah in šoli

Problemi srednje šole so problemi vzgoje našega izobraženstva, ki bo slej ko prej imelo veliko vlogo v narodnem življenju. Zato zaslužijo tudi pozornost onih krogov, ki so izven šole in šolstva.

Podlaga resnične naobrazbe

Odkar smo naši srednji šoli izpodmaknili t. zv. klasično podlago, moremo opaziti, da ji manjka predvsem koncentracije. To nalogo je povsem naravno prevzel narodni jezik, ozir. narodna književnost in zgodovina, ki pa je ne more vršiti s popolnim uspehom, dokler ne uredimo vsega, kar k temu spada: t. j. učne knjige, 2. pomožne knjige, 3. knjižnice. Naj sodimo o stari humanistični gimnaziji kakorkoli, vendar se nam zdi, da je latinščina — vključno z raznim napacnim metodam pri pouku — skupno s staro grško in rimsko zgodovino nudila nekaj trden temelj, na katerem se je razvijalo mišljenje in čustvovanje mladega človeka. Njegov duh se je z jezikom poglabljal v svetovno zgodovino ter iz enega skupnega središča presojal svet in življenje. Ustvarjal si jasne pojme o človeku in družbi ter si z neko gotovostjo postavil svoje vzore in nazore na podlagi klasičnega sveta, s katerega je premotril preteklost in bodočnost. Tako je našel v starih klasičnih delih tudi nekako merilo za vrednote stare in nove kulture ter si s tega stališča ustvaril tudi svoj estetski in življenjski nazor. Bil je to nekak »centrum« »scuritatis«, ki se je nehoti razvil tudi pri učencih, katerim sta latinščina in grščina delali hude preglavice. Nečim biti »laudator temporis acti«, zato prepustim panegirike na humanistično gimnazijo njenim navdušenim pristajšem; izkušnja je pokazala, da spada latinščina v nižje razrede, kot najbolj primeren predmet za formalno izobražbo (»mi se ne učimo latinščine, ampak z latinščino« prof. Jiram!) in kot najboljša podlaga za romanske jezike, ki se poučujejo sedaj na naših srednjih šolah. V višjih razredih nima tega pomena.

Klasični ideal in nova usmeritev.

Zdelo se mi je včasih, da sta bili latinščina in grščina samo dve bergli, ki so se jih posluževali mladi narodi, da so se ob njih učili hoditi. — Ko pa so sami ustvarili svoja velika literarna dela, ki ne zastajajo za stari, je prišel čas, da se postavijo na lastne noge. To, kar smo mi smatrali še kot bistvo sodobne izobražbe, je postalo zgodovina, kakor postane zgodovina vse, kar nadomesti čas z novimi, enakim ali boljšim in večjim. Toda tudi zgodovina je treba poznati — zato se je običniti važen nedostatek, ko se je v prvih razredih naše realne gimnazije opustila zgodovina starega veka in je bil prav, da se je ta nepremišljena napaka popravila. S tem bo dana prilika — ako bomo imeli prave učne knjige in pripomočke, da bo mladina vsaj skozi zgodovino gledala stari klasični ideal in bo iz nje preoblaščala nadaljnje dejanje in nehanje človeštva. S tem ji bo prihranjeno mnogo časa, ki ga je zahleval pouk jezika, in ta čas pride v prid narodnemu jeziku in govoru, ki ji mora postati naravno središče vsega duševnega razvoja. Naravno pa je, da bomo skušali ozke meje domačega obzorja čim bolj razširiti v jugoslovanski, slovanski in evropski kulturni svet. O tem je na lanskem praškem kongresu slavistov Filozofov v Pragi lepo predavala prof. Zelenka Marković (Historia slavenskih literaturarum kao jedan od obilježnih predmeta u srednjim školama svih slavenskih naroda« z Glasnik prof. društva str. 668). O stoletnici slovanske romanike, ko smo dosegli že svoje narodne države bi bil čas, da vsaj deloma uresničimo njene načrte. Šele s tem bi naša vzgoja dobila oni nacionalni značaj in orijentacijo, ki odgovarja današnjemu stanju slovanstva in slovanske kulture (slovanski humanizem) in bi odprla mladini duševni svet, kjer bi našla dovolj polja za svoje udeleževanje. Tako ne bi iskala idealov izven šole, kakor se je to zadnji čas godilo. Žal zato, ker ji jih ni dala šola. Zato je to dvakrat važen problem in ne sme ostati pri starem — kakor se govori. Letos se je imela v sedmi šoli uvesti latinščina — a v zadnjem trenutku smo si zopet premislili.

Nova mladina.

Da nekaj na naših šolah ni prav, kažejo javne ankete o šolskih vprašanjih, pri čemer bi bilo treba ločiti ljudsko šolstvo od srednje šole, kajti prvo je in mora biti za vse, drugo pa za vse, s tem, da je otrok star 10 let, še ni rečeno, da je zrel za srednjo šolo, kakor se to sodi danes, ko ni sprejemljiva izjema in so vsi nižji razredi prenatrpani mladino, med katero je komaj dobra polovica pripravljena za srednjo šolo. Saj držiš prav, ko zna komaj dobro čitati. T. zv. delovna šola ki ima morda za življenje kaj dobrega na sebi, bo najbrže še manj primerna priprava za srednjo šolo. Zato bo tu treba čim prej remedure. Ako smo si torej v srednjem jeziku in slovstvu določili svoje središče in izhodišče, bomo morali naiti tudi smernice našim metodam kako bomo iz nje ustvarili estetski ideal in mišljenje modernega človeka ki bo odgovarjal današnjemu času. Treba je pri tem misliti na področje moderne literature in na napredek sodnega časa. Zato je treba naiti nekaj sistem, da omogočimo mladini preled preteklosti in da nudi šola že v nižjih razredih toliko, da ne bi v peti šoli govorili o — španskih vseh.

Pomožne knjige in pouk slovenščine.

Da šolska čitanka ne more obsežati vsega, kar je za to potrebno, je naravno, zato spadata zaven nujno pomožne knjige in knjižnice. Kot pomožne knjige smatramo šolske izdaje pesnikov in pisateljev oz. izbere s kratkimi življenjskimi. Lahko je v tem oziru in profesorjem v češkoslovaški gimnaziji, kjer najboljše »založništvo« med seboj tekmuje, da poskrbe za šolo čim več lepih, dobrih in lepo izdanih pomožnih knjig, ne oziraje se na to, da češkoslovaško ministristvo prosvete samo naravno vzorno deluje v tem enišlu. Isto je pri Nemcih in pri drugih evropskih narodih. A pri nas? Srbi in Hrvati imajo v tem oziru vsaj za silo poskrbljeno. Slovenci na skoraj nič. Srbske čitanke imajo poleg odstavkov slike in življenjske pesnikov in pisateljev, da

Postanek izraza »jugoslovanski«

V beograjskem časopisu »Prilozi za književnost, jezik, istoriju i folklor«, 9. knjiga, zvezek 1—2, je izšla razprava g. vseučiliškega prof. dr. Iliše o »Postanku izraza Jugoslovanski«. Pisec je izdal to zanimivo in dobro dokumentirano razpravo tudi kot zaseben odtis.

Kdo je upeljal besedo »jugoslovanski«, ki jo očitalo, da je okoren prevod nemškega izraza? Nemec Schlozer je leta 1802 delil Slované v »Süd Slaven«, »Nord Slaven« in »Nord West- oder germanische Slaven« (slednji so Slovenci katerih ni štel med Jugoslovane). Še pred Schlozerjem je rabil naš Linhart izraz »Slavos Meridionales«, t. j. južni Slovani. Le nekateri avtorji, ki omenjajo to ime, so ga morda posneli po Schlozerju. Čim bolj pa se je razvijala prepovedna misel, pogostejše se je omenjalo »južno« in »severno« slovanstvo, nakar se je začelo »južno« spajati s »slovanstvo« in je nastalo oblika »jugoslovanski«. Prof. dr. Iliše obilno citira uporabo tega izraza za ilirski časov in pozneje ter prilika k naslednjim sklepom:

1. Jugoslovanski ime se ni pojavilo še po ilirizmu, marveč je šlo vzporedno z njim. Po l. 1850. je ilirsko ime izginjalo, jugoslovanski ne.

2. Jugoslovanstvo je nastalo v času našega narodnega preporoda (zlasti preporoda Hrvatov in Slovencev) ko so najboljše močje tega preporoda zrl na celo Slovanstvo, v njem so pa morali ugotoviti vneto razliko »severnih« in »južnih« bratov.

3. V času ilirskega preporoda sta bila izraza »ilirski« in »jugoslovanski« v glavnem istovetna in sicer kot imeni naše nacionalne enice, vendar se nekaterim izraz »jugoslovanski« je geografskega imena ni še razvil do pojmovne preciznosti.

Potemtakem so izraz »jugoslovanski« ustvarili predstavniki slovanske čustvene ideologije, ne pa zgodovinarji po Schlozerju.

Prof. dr. Iliše premotriiva naposled vprašanje, ali so naši preporoditelji pod »jugoslovanstvom« (ilirstvom) mislili tudi Bolgare in odzgovarja, da ne. To kaže, da je izraz »jugoslovanski« izbežal značaj geografske označbe in se je kot narodno — politični terminus preciziral v smeri pomena, ki ga ima dandanes, namreč v smislu integracije Srbov, Hrvatov in Slovencev, a brez Bolgarov.

„Zgodbe zdravnika Muznika“

Izmed povesti, ki so izšle v prvih štirih zvezkih »Izbranih spisov« Ivana Preglaja, so »Zgodbe zdravnika Muznika« spis, ki je izvezmil ljudsko povest »Odisej iz komende« — najbolj lasen in čist in vendar do dna Pregljev. Kakor blešči staro vino v kristalnem kozarcu in razširja vni silo v sladkor in alkohol pretvorjenih davnih solčnih žarkov, tako iz Pregljeve povesti »Zgodbe zdravnika Muznika« diši nekdanje življenje naše šole rodu na Gorickem, zaletu v baročni okvir Pregljevca sloga. Marsikateri čitatelj važen neposrednega pripovedovanja, bo sprito tega okvira zopet obupal nad Pregljem, vendar mu niti najbolj nedostopen nasprotnik ne bo mogel odreči, da hodi avtor »Zgodbe zdravnika Muznika« v našem slovstvu čisto svoja, čeprav za naše pojmovanje ozka pota. V tem spisu je mnogo slovanske domačnosti, mnogo res naših potez in barv poleg neumornega prizadevanja, da zadene ven iz našega časa in njegovih problemov profesorjan nastroj v nekdanji časih in ljudeh. Prvemu delu, ki je izšel pred leti v knjižno podopovest izdaji v Gorici, je pisec dodal drugi del, ki ni bil še nikjer objavljen. Tako je solčna goriska pokrajina s tridimi tolminkami gorami dobila eno najlepših svojih knjig, ki pa jo bo mogoče uživati do vseh njenih od-tankov samo književno do dobra prečiščen čitatelj. Dodatna črtica »Tolminka« matere sveta noče je ljubka božična prigodnica. Knjiga (254 strani) velja broširana Din 45, vezana na Din 60.

„Netopir“ v mariborskem gledališču

Lepi uspehi melodiozne stare operete »Netopir«, ki ga je dosegla pri vseh dosedanjih vpriporitvah, jasno dokazuje, kaj zmoro resno in smoteno delo. »Netopir« spada med te vrste glasbena dela, saj jo ponekod vpriporjajo kot komično opero, zato je za mariborsko gledališče, ki ne razpolaga niti z zadostnim številom solnih pevcev niti z denarnimi sredstvi za

se otroku že zgodaj utisnelo v spomin, pri nas smo ostali pri starem. Res je, da so v črtankah tudi sestavki o pisateljih, vendar bi slike še bolj oživljale predstavo in budile zanimanje.

Šolske knjižnice in vzgoja čitateljev naše knjige.

Drugo vprašanje so knjižnice. Doslej imamo knjižnice v posebnih sobah, pred katerimi se zbirajo in gnetejo učenci, kadar je čas izposojevanja. Morda tak trud za knjigo povzdigne njeno vrednost; mogoče pa je tudi, da se knjižnica zanemarija bodisi od strani zavoda, knjižničarja ali od učencev. Naša naloga je nele, da ima vsak zavod bogato, lepo izbrano knjižnico, ampak da mladina iz te knjižnice tudi čim več prečita. In ne le to, ampak da se o tem čitanju in knjigah govori tudi v šoli pri pouku narodnega jezika. Mi moramo vzgajati čitatelje in ljubitelje lepe knjige. Danes se vespovsod govori in piše o krizi na knjižnem trgu. Lahko bi se risalo tudi o krizi čitateljev. Časi, ko je bila dijakova leposlovna knjiga edini predmet zanimanja, so minili. Sport in tehnika, film in radio obračajo nase pozornost mladine. Zato ni čuda, če najdemo abiturienta srednje šole, ki je prečital bore malo slovskih knjig. In če jih ni na srednji šoli, kdaj jih pri? In če mu takrat knjiga ni bila raji prijetnejša družba, mu ne bo nikoli več. Zato je dandanes v tem potreba vzgoje, sistematične vzgoje. Že od narave ni zanimanje za lepo knjigo pri vseh dijakih enako veliko. Tu in tam manjka zanje zmisel, pogosto pa je temu kriva tudi napadna vzgoja. Za-

opremo, ta uspehi tem častnejši. Igralski kakor pevski se je vpriporitev gibala vsekoli na dostojni višini, za kar gre v prvi vrsti priznanje g. Skrbinsku, ki se ni izkazal samo kot vreden in spreten režiser, nego pred vsem kot dober učitelj nastopajočemu mlajšemu članstvu. Prav tako se je potrudil g. kapelnik Herzog, kar se tiče glasbene plati. Tudi njegovo smoteno in postrvovno delo je treba poudariti v polnem obsegu.

Izmed nastopajočih se je v vsakem oziru odlikovala kot Rozalinda gđ. Udovičeva, katere pevski razvoj preseneča. Gđ. Renčljeva (prince Orlovski) je kot oderski polav prikupna, glasovno pa odločno presibka. Vsestranski napredek izkazuje gđ. Tratinikova (Adela), ki se ji blagodejno pozna večša učiteljeva roka. Ga. Savinova je bila kakor običajno na mestu. G. Skrbinska (Einstein) je bil izvrsten v vlogi razigranega lahkoživca, a tudi pevski je zadovoljil s svojim simpatičnim glasom. Nenadkriljiv jetniški sluga je bil g. Daneš, čigar igra je povzročala salve smeha. Prav dobri so bili izmed ostalih g. Ivelja (Alfred), ki zlasti napreduje kot igralec, Kovič P. (ravnatelj Frank), Harastović (dr. Blind) in Blaž (dr. Falke). Igralci v manjših vlogah so rešili svojo nalogo dobro, bolje kakor običajno, posebej je treba polivaliti nepriljeno kretanje zbora in disciplinirano izvajanje orkestra.

„Studije, eseji, prikazi“

Hrvatski književnik prof. Marin Pavlinović, ki je izdal že več leposlovnih spisov je pravkar objavil na lastne stroške svojo novo knjigo »Studije, eseji, prikazi« (170 str. v 4°). Značilno je, da prihajajo za liriki in pripovedniki tudi esejski in znanstveni kot samozaložniki; da pa morajo dodajati svojim knjigam oz. oglašje, je tudi — znamenje časa! Vsekakor je knjiga g. prof. Pavlinovića zanimiv pojav. V prvi studiji razpravlja pisec o enem najbistvenjših problemov estetske vede: o fantaziji in umetnosti. Definira pojmovanje fantazije in nje bistvo ter jo razločuje v pesništvo, glasbo in v likovnih umetnostih. Obsežna studija je posvečena hrvaškemu pripovedniku Vjenceslavu Novaku. Pisec razpravlja o realizmu, sploh, o njega nastanku in razvoju in posebej še o srbškem in hrvaškem realizmu, nato pa razčlenja spise Vj. Novaka in polemizira z njegovimi dosedanjimi ocenjevalci, zanikajoč, da bi bil Novak predstavitelj hrvaškega realizma, kakor trde službeni književni kritiki in zgodovinarji. Med eseji je za hrvaške politične zgodovinarje dokaj zanimivega in ponekod čisto novega gradiva; avtorjeve končne sklepe bo seveda premotrivala strokovna kritika. Prof. Pavlinović je zlasti nasproti Marku Caru v zelo bojevitom odnosu, ne moremo pa reči, da ne bi imel v rokah močnih argumentov. Med »Prikazi« so nekateri reči, ki morda ne spadajo v isto knjigo s studijami in eseji, dasi so same ob sebi zanimive (tako na pr. »Prvi utisli iz Osijeka i okolice«, ki so čisto feljtonističnega značaja). Cetrti del knjige vsebuje 23 neobjavljenih, za politično zgodovino in biografske studije bolj ali manj važnih pisem iz ostaline avtorjevega sorodnika Mihovila Pavlinovića, utemeljitelja hrvaške narodne stranke, ki je imela v politični zgodovini Hrvatov veliko vlogo. Knjiga prof. Pavlinovića zasluži pozornost.

Gledališče v Skoplju

Skopje. V februarju. Brez dvoma je, da se v Skoplju razvija novo važno kulturno središče. Že danes te opaziti v tem pogledu velik napredek, ki pa je v zapadnem delu naše skupne države kaj malo znan. Ali ne v pr. znano, da ima Skopje dokaj dobro gledališče? Ne bomo govorili o njegovih krizah in težavah, ker jih imajo tudi druga gledališča, ki delujejo v ugodnejšem okolju. Tudi njegovega dela ne maramo čitati in pretresati. Ugotovimo samo, da je po zasliji rešitvi pereglega finančnega vprašanja začelo s septembrom sezono, k. prekaša po repertoarju in kakovosti igre vse dosedanje poizkuse gledališkega življenja v Skoplju.

Seveda občinstvo je treba šele vzgajati (stara pesem, ki se sliši tudi na Slovesnem), zato je repertoar prirojen za skopljanske razmere. In vendar: Letošnja sezona je dala tikašnje gledališče Shakespearevega »Hamleta«, Tolstoevega »Živga mrtveca«, in »Krentzrievu sonato«. Ponočilo se je v prezaslbi Rostandovega »Cyrano de Berkeraca«. To je za mesto, kjer sta še nedavno bila cirkus in bioskop najpriljubljenejša zabavišča, že lepo kulturno

to mora biti razgovor o knjigah bistven del pouka o narodnem jeziku. To pa je mogoče le, če učitelj ve, kaj otroci čitajo, oz. če se vrši izposojanje knjig pod njegovim vodstvom. Zato je umestno, da se vrši izmenjava knjig vsaj vsakih 14 dni v razpisnik, pri čemer eden od učencev vodi zapisnik. Pri tej priliki se da tudi govoriti, katera knjiga je lepa, in s tem se tudi v brezbriznih učencih vzbuja zanimanje za knjigo. Prava knjiga bo obogatila njegovo duševno življenje in mu razširila obzorje. Slovesnica nam ne sme biti več samo muhovitostna slovica, drgnjenje pesmi na pamet in večne obnove: mora biti središče pouka, kjer dobiva dijak čimdelje širši razgled v literarno in kulturni svet. Še več: biti mora oblikovna duš, vodilnica mišljenja in čustvovanja, odkrivalka vedno novih, lepih, višjih svetov. Vse to pa je mogoče doseči le s sistematičnim sodelovanjem knjižnice. Zato bi bilo prav za prav edino primerno, da ima vsak razred knjižnico v svojem razredu pod vodstvom dijakov knjižničarjev. S tem bi se mladina učila tudi samouprave, in če ne bi dosegli drugega, kakor to, da se v učencu vzgaja spoštovanje do knjige in čut dolžnosti, da se izposoja knjiga lepa in neškodovana vrne, bi s tem dosegli že nekaj uspehov na tem polju, ne oziraje se na to, da bi s tem gojili tudi zmisel za domače knjižnice. Tako razredna knjižnica, 50 — 60 izbranih del bi bila gotovo temeljito prečitana, in bi mogli na koncu leta z neko gotovostjo soditi o dijakovi načitanosti, dočim se sedaj lahko zgodi, da v četrti šoli, ko se jemlje nekaj

Gostovanje gledališča „La Petite Scene“

Pariz, v februarju. Pariško gledališče »La Petite Scene«, ki bo dalo v Ljubljani dne 12. in 13. februarja dve predstavi, uživa velik ugled. Tako je značilno, da je sodelovalo z več predstavami pri slavnostih ob priliki 100letnice »Revue des Deux Mondes« in je imelo pred izbranim občinstvom velik uspeh. Vsa klasična ali nova dela, ki jih uprizarja »Petite Scene«, dobivajo tu pristno francosko barvitost in kažejo francoski značaj z vsemi njegovimi vrlinami in slabostmi. To je gledališče, ki si resno prizadeva, da bi bilo res francosko.

Ustanovil ga je leta 1911 Jean Ruvain. Do danes je uprizorilo kakih 60 dramatskih del. Razvijalo se je z redko vztrajnostjo od skromnih začetkov k današnjemu uspehu. Teaterska skupina ima na čelu talent, kakor jih je redko našli: Xavieria de Courvilleja, prvovrstnega režiserja in scenarista, ki oživlja oder z izredno bistro iznajdljivostjo in kultiviranim okusom ter da je vsakemu komadu vzorno pristnost in ubranost.

Leta 1927 je »Petite Scene« osnovalo svoje potujoče gledališče (Le Theatre Ambulant), ki naj bi igralo nien repertoar v francoski provinci in izven Francije. Ko je s turnejo širom Evrope preizkusilo svojo moč, se je z veliko vnamo oprile nadalnega dela v obrambo francoske dramske umetnosti.

To gledališče ima skupino komikov, ki po svoji homogenosti in odkritosrčni umetnosti res zasluži sloves, da so najzve-

Tip iz Molièrove komedije.

Baronica d' Auge d' Astre.

dejanje. Dalje smo videli letos Averčenkovo »Igro s smrtjo, J. Romainsovega »Doktorja Noka« in Haškovega »Dobrega vojaka Švejca, poleg Scribejeve »Zidinja«. Kdo bi se čudil, da smo imeli vrhu teo še precej »repertoarskih«, lahkih iger, n. pr. »Proces Mary Dukanove«, »Cerkveno miš« in pod.? Dobro pa so zastopani tudi domaći avtorji: Nušić, Sterija, Ponočilo, Cvetič (»Karakorgie«), Vesnić (»Put iskušene«), B. Grahovac (»Strahimir Ban«) i. dr. Režiser je v glavnem upravnik skopljanskega gledališča dr. Branimir Voimović. Med igralci in izraskami je več solidnih talentov in lahko mirno trdimo, da skopljensko gledališče umetniško ne stoji znatno nižje od drugih »provincijskih« gledališč v naši državi, kakor so osiješko — novosadska in druga.

„Stari“ in „mladi“ ali nerešljivi problem

V »Srpskem književnem glasniku« (št. 1 nove 29. knjige) je izšlo v rubriki »Kroz knjige i dogadjaje« nekaj zanimivih opazk k vedno perečemu vprašanju o nasprotjih med »mladimi« in »stariimi«. Pisec graja beograjski dnevni tisk, ker je v poročilu o nekem književnem večeru razvrstil imena M. Bogdanovića, St. Krakova in R. Drainca v skupino »mladih«, Alojza Gradnika in Nika Fartulovića pa v skupino »starih«. S kakšno pravico? Nekje se to utemeljuje tako-le: »Svet zahteva, da imej literatura moč, iskrenost in jasnost. Ne zahteva kulturne forme in izumetničene umetne linije, marveč hoče sile, prepričevalnosti in klen-

mislim, da mi ne bo nihče ugovarjal, da je načitanost nekaj znak intelligence; vsak učitelj ve, koliko lažje je delati z načitanim neg« nenačitanim učencem; načitanost pa danes ni več tako pogostna stvar kot je bila nekdanj; zato mora šola s knjižnico skrbeti za to, da nudi dijaku kar največ dobrega čtiva. Druga stran tega vprašanja je vzgajanje čkusa. Mi tožimo o knjižni krizi, a med tem se tudi med šolsko mladino širi nevaren strup — šund. Na češkoslovaškem so proti tej vrsti literature sprejeli poseben zakon. Vemo, da tudi pri nas ni vse zlato, kar imamo, in se moramo posebno v nižjih razredih dovoljiti z manjvrednimi literarnimi deli. Toda naše založbe skušajo to stanje izboljšati in samo njih nerodnost je kriva, če nimamo marsičesa, kar bi lahko imeli. Zalaga se mnogo vedenega in nepotrebnega namesto svetovno znanih dobrih mladinskih del. S tem se odpira pot šundu. Nevarnost raste, kajti te vrste robe bo vedno več. Obramba proti nji moremo biti samo dobre šolske knjižnice, ki bodo nudile mladini dovolj lepih knjig, in vzgoja čkusa, ki se more vršiti le v razgovoru o dobrih in slabih knjigah.

Dr. I. L.

Xavier de Courville, vodja »Petite Scene«.

stejši dediči slavni tradiciji gledališke družine Vieux Colombier, kakor jim je priznala kritika. Lma skupino operetnih pevcev, ki uživajo nedeljeno priznanje pariških glasbenih strokovnjakov. Lma uvaževana vreden repertoar komedij in muzikantnih del, ki lahko izpolni več sezon. Tudi za čas njegovih gostovanj v inozemstvu mora matično gledališče v Parizu redno delovati.

»Petite Scene« sodeluje z vsemi, ki so bore za povzdigo gledališke umetnosti v Franciji, vendar se od drugih gledališč prijetno razlikuje po svojem enotnem, z istim stremljenjem prožetem ansamblu. Njegovi smotri in način njegovega delovanja kažejo resno umetniško voljo, ki ne sklepa kompromisov s poslovnimi interesi in da s svojim članom vse možnosti, da se popolnoma in z vnamo posvečajo zroji umetniškemu delu.

To gledališče je strogo francosko takisto pri izbiri dramskih del. Uprizorja tudi umotvore mladih avtorjev, skrbno pa pazi, da nobeno delo, ki pride na njegov oder, ni v nasprotju z bistvenimi znaki latinske umetnosti.

Naše gledališče se dobro zaveda načela, da izprememba naslaja, zato oživlja svoje igre s smelom glasbo in plesu, varujoč pri tem spoštovanje do genija in okusa, spoštovanje, ki je lastno naši rasli. Naše gledališče noče biti kramarija, marveč domače ognjišče: ne nara biti kapela, marveč kralj, kjer se ljudje razvedrujejo; ni tudi kozmo-politiško dom, temveč je francoska hiša z vsa njeno družinsko domačnostjo.

Baronica d' Auge d' Astre.

nosti, vsebine polno goloto! Odkritij hoče, pa naj bodo še tako strašna in težka.

Pisec zavrača tako izumetničeno ločevanje »mladih« in »starih«. Ali ne zahteva svet že tisoče let, da imej literatura moč, iskrenost in jasnost? Da dajaj ljudem odkritij? V tem ne more biti razlik med »stariimi« in »mladimi«. Drugo je vprašanje forme. Vsi upori zoper formalizem vznikajo zaradi tega, ker forma le prerada preide v golo spretnost in prazno podobarstvo. Toda zakaj bi bila A. Gradnik in N. Bartulović literarno zaradi tega »starejša« od St. Krakova, ker izražata svoji čas v dovršenejši formi, v »umetni liniji«?

V praškem časopisu »Přítomnost« se že nekaj časa vodi razprava o duhu današnje mladine. Oglašajo se mladi dijaki in diakinje, kdaj pa kdaj pa poseže vmes kak starejši mož. Starejši? »Nimam se sivil las v bradi.« piše Karel Čapek v 1. letošnji številki, »in včas me celo nagovori kakšna mamica ali konduktor« z »mladi gospod«. Torej je K. Čapek upravičen spregovoriti v imenu »mladih«. In vendar — kdor spada po letih v predvojno generacijo, je že med »stariimi«. »Mladi« očitalo »stariim«, da stara generacija ni prav ničesar zapustila in da morajo mladi iskati povsem novih poti. T. j. se popolnoma na novo orientirati v svetu. Mladi iščejo Boga, a so znanstveno materialistični. Prebolili so brezplodno dvomljivost svojih predhodnikov, vendar verujejo le samemu sebi. K. Čapek odgovarja, da se »mladi« motijo, če mislijo, da samo oni iščejo Boga itd. Vsi pred njimi so iskali isto. Tehnički duh, ki ga naglašajo kot svojo značilnost, je bil na svetu že pred njimi, skepsa je prav tako kot oni premagalo že nekaj rodov. K. Čapek se po vsej pravici zdi, da »mladi« niso tako mladi, kakor sodijo o sebi, niti so »stari« tako zastareli, kakor kriče »mladi«. — Prihajaj nam primera, da je voz še vedno v istem klancu; prišli pa je meglja in se novim voznikom vidi, da so že bogve kaj na vrhu. Zato tako pokajo z bičem!

Vzlic temu je problem mladine in njene usmeritvenosti v sodobnem mišljenju eden najzanimivejših, kar jih ima sodobnost. Pariska revija »1929« je pravkar razpisala anketo, ki naj na njo odgovori delavska in dijaška mladina po vsej Evropi. Vprašanja se glase:

1. Kaj Vas zanima? — Vaše studije? denar? politiki? sport? umetnost? reakcija? revolucija?

2. Kaj pomeni v Vaših očeh: biti moden? Kateri može, duhovne struje, stranke bodo po Vašem mnenju odločevale v bodočnosti?

3. Kaj mislite o svojih učiteljih? Odgovori na to anketo iz vseh evropskih dežel bodo dali brez dvoma zanimivo gradivo o mišljenju in hotenju današnje evropske mladine. Pokazalo se bo, kakšne razlike ločijo novi rod od »predvojnih generacij« in v čem je boleat današnjih Bazarovih?

Domača premijera v Beogradu. V nedeljo bo beograjska drama uprizorila dramo doslej še malo znane pisatelje dr. Mirjam. Drama se imenuje »Tamo daleko«.

Tehnični del rubrike ureja avto tehnični oddelček Vacuum Oil Company. d. d.

Zgraditelji prvih motornih koles

Strokovni list »Motor-Sport« na Dunaju je nedavno priobčil zanimiv članek o zgraditeljih prvih motornih koles. Članek sicer ne govori o tem, kdo je prvi iznašel motorno dvokoleso, ker bi to bilo zelo težko reči; baš pri iznajdbah in iznajditeljih je namreč težko govoriti o tem, da bi samo ena oseba ostvarila in dokončala izum. Skoraj praviloma se dogaja, da je nekdo dal model, drugi ga je pa praktično izkristil, tretji zopet spoznal njene nedostatke in jih izboljšal. Vsi trije so pravzaprav pripomogli do tega, da se je storil nov, življenjaznožen tehnični izdelek. Zato je tudi pisec našega članka nazival posamezne faze v zgradbi, ki se nam zde tako zanimive, da jih bomo objavili v izveščku tudi glede na to, da se baš v Sloveniji razvija motorni sport s polnim mahom.

Gottlieb Daimler je v osemdesetih letih minulega stoletja hotel graditi avtomobil, ki je bil po svoji obliki bolj podoben motornemu kolesu kakor današnjemu avtomobilu. Okvir je bil iz lesa. Motor, hlajen z zrakom, je ležal na osi sprednjih koles in sila se je prenašala potom jermena od dvostopnega gonila na zadnje kolo. Motorno kolo po današnjem naziranju to Daimlerjevo vozilo iz leta 1885. seveda ni bilo, vendar vsakakor spada v začetke motornih vozil.

Okrog l. 1892. so se pojavila prva motorna kolesa. Tu velja omeniti predvsem motor Francoza Wernerja, ki je imel motor na štiri takte, hlajen z zrakom in čigar pogon se je vršil potom jermena na sprednje kolo. Pripombe vredno je, da je to kolo imelo že zavoro na pestu (Nabenbremse). Bencinski rezervoar je bil pritrjen na vodoravni čelni cevi okvirja. Zraven je ležal površinski uplinjač. Plinska zmes je prehajala od uplinjača k cilindrični glavi potoma gumijaste cevi. Da se je zaganjanje motorja olajšalo, se je izpušni ventil dvignil s pomočjo verige. Pogon na sprednja kolesa so rabili najbrž zaradi tega, ker se je v primeru kake motnje motor lahko poganjal dalje z nogami; sneli so samo jermen.

Naslednja, že mnogo izboljšana konstrukcija se je pojavila l. 1894. Njen iznajditelj je Wolfmüller iz Monakovega. Zanimivo je, kaj je tedaj zabeležilo časopisje o tej konstrukciji. »Münchener Neueste Nachrichten« od 5. junija 1894. beremo sledeče: »Motorno dvokoleso, ki se je po dolgotrajnem prizadevanju in poskusih posrečilo, se je danes preizkušalo pred strokovnjaki. Motor je deloval zelo dobro in precizno. Hitrost se je dala lepo regulirati. S tem bi bil problem motornega dvokolesa popolnoma rešen.« Naslednji dan je priobčil isti časopis o tem daljši članek. Podajamo ga v izveščku:

»Iznajdba motornega kolesa, o kateri smo poročali včeraj, je vzbudila tudi v širših krogih veliko pozornost. Mogoče je, da bo ta iznajdba pomenila več nego sredstvo za sport. S količino bencina, ki stane 75 pfenigov lahko prevozimo sto kilometrov, in sicer s hitrostjo dvajset do trideset kilometrov na uro. Razen tega vzame vozač lahko s seboj količino bencina za 200 km. Pri takih razdaljah bo seveda lahko spet nadomestiti bencin za nadaljnjo vožnjo. Motor s takimi prednostmi, čigar vzdrževanje ne terja velikih stroškov, ki se lahko uporablja v najrazličnejše svrhe, kakor na primer za pošto službo, trgovska potovanja, za podeželske zdravnike itd., se bo gotovo še izpopolnil ter bo nedvomno imel pomembno vlogo zlasti v krajih, kjer železniška mreža ni gosta.«

Sam zgraditelj, ki živi še danes, je opisoval podrobne dele svojega motorja takole: »Motor je bil dvocilindrski s hlajenjem na vodo. Rezervoar za vodo je bil nad zadnjim kolesom ter je imel obliko blatnika. Cilindri so imeli premer 90 mm, 120 mm stopa. Motor je tehtal 84 kg, močan je bil 7 ks. Ze takrat sem uporabljal odprti dvojni okvir, kakor ga imajo na primer še danes angleški motorji tipa Scott. Izkoristil sem pa tudi notranjost okvirnih cevi. Tako je bilo v zgornjem paru dovolj prostora za olje. V spodnjem paru je cirkularni gorak in mrzel zrak za vžiganje na žarečo cev. Zrak, ki se je pogel na izpuhu, se je vodil po cevi do bencinske toke (Benzinkapsel), postavljene na prostoru, kjer je danes reflektor. Tu se je pomešal zrak z bencinsko paro in ta zmes se je vodila po drugi cevi v cilindri, kjer jo je vžgal plamen.

Drugi model je imel kardanski prigon ter prenos za hribovit teren. Pri prvem modelu se je vršil prenos od ojnice na zadnje kolo, kjer je bil postavljen namesto peres gumijast vložek, ki je potisnil ojnice v taktu nazaj od izpuha. Enakomerni vožnji se je sploh posvečala največja pozornost. Prejšnja kolesa so imela še pnevmatike z zračnimi celicami. Montaža teh pnevmatik se je vršila s smolo, ki se je med vožnjo seveda ogrela. Moja kolesa pri drugem modelu pa so imela že pnevmatike in uljce (Schlauch). Pri kolesu, ki je bilo zgrajeno po naročilu nekega avstrijskega častnika s posebno velikimi prezačilniki, smo dosegli hitrost 70 km. Takrat so se vršile tudi vožnje čez Alpe in na daljše proge. Tiste čase sicer še ni bilo bencinskih trgovin in bencin so kupovali v lekarnah.

Za 75 pfenigov se je dobilo dovolj bencina za vožnjo na razdaljo 100 km. Velike težkoče nam je tedaj prizadevala policija, ki je prepovedala vožnjo v mestu, ker bi lahko pešci dobili zaradi velike hitrosti motornih koles živčne napade. Policija je tudi rekla, da so v nevarnosti živali.

Ob istem času je skonstruiral na Francoskem De Dion trokolo, ki je imelo motor na petrole. Pogon je bil nameščen zadaj, kjer sta bili dve kolesi na skupni osi.

Stara oblika motornega kolesa, ki so jo rabili stari zgraditelji, je dokaj časa ovirala napredek. Posebno se niso mogli prirediti splošne rešitve za to, kje naj bi se pritrdil motor. Časih je bil postavljen spredaj, časih pa zadaj.

V začetku tega stoletja je zgradil Matheless motorno kolo, pri katerem je bil motor med sedežem in vilicami zadnjega kolesa. Zadnje kolo je gonil jermen in le kot rezerva je služila veriga s pedalnim pogonom. Chatterlea je leta 1900. zgradil motorno kolo, ki je imel moto obeshen na spodnjem delu okvirja. Angleška tvrdka O. E. C. je pri svojem modelu, ki ga je napravila l. 1901., postavila motor na sprednjem delu okvirja. To kolo dela neroden in nestabilen vtis. Skoraj isti poskus je napravila tovarna Royal Enfield; pri tej zgradbi pa je bila oklepna zavora, ki so jo pozneje posneli Amerikanci.

L. 1902. so se pojavili prvi motorji tipov Scott in Humbermann. Zadnji so imeli pogon na verige; motor je bil nagnjen posevno naprej. Vodilna znamka je bila tedaj Rex. Omeniti je, da je tudi tovarna Starley gradila motorna kolesa s kardanskim pogonom in dvostopnim gonilom.

V Nemčiji so najbolj napredovali modeli tovarne N. S. U. (Neckarsulmer Fahrzeugwerke), ki so nabavljale tedaj same motorje iz Švice ter jih potem montirale na kolo. S takimi kolesi so bile mogoče ture po hribih, proge do 1600 km, kar je takrat mnogo pripomoglo h popularizaciji motornega kolesa.

Tekom časa je postajala tendenca za večje motorje močnejše in tudi oblika se je vedno bolj približevala današnji obliki motornega kolesa.

V zadnjem času se je razvila gotova standardizacija motornega kolesa in le nekateri modeli, kakor n. pr. nemški B. M. W. se razlikujejo od nje.

Tudi število cilindrov je naraščalo. Splošni napredek v zgradbi jasno kaže, da so ho-

teli zgraditi tako motorno kolo, ki bi bilo prav toliko vredno kakor avtomobil. Premagati bi bilo treba samo še neke nazadnjaške predsodke, pa bi bilo motorno kolo vozilo, ki bi bilo ne le popolnoma zanesljivo, ampak tudi ceneno prometno sredstvo. Napredek motornega kolesa bi moral biti samo tekom nadaljnjih dveh ali treh let takšen kakor je bil do sedaj. Potem se bo motorno kolo prav lahko udomačilo.

Davek na težo v Newyorku. Davki se bodo odslej pobirali v Newyorku po teži avtomobila, in sicer bodo plačevali 630 dinarjev za 1000 kg. Zato dobijo vozila vsako leto od države zastoj nove tablice s številko.

Nova tovarna v Nemčiji. Angleška tovarna Sturmev-Archer je kupila v Nürnbergu poslopje, kjer bo izdelovala motorje in gonila.

Ford v Nemčiji. Kakor smo že poročali, je začel Ford graditi v Kölnu veliko tovarno, kjer bo izdeloval avtomobile. Videti je, da je zaradi dovršitve te tovarne zelo nestrpen, ker so zadnje dni začeli spešiti graditev ter so se pojavili v časopisju glasovi, da začne tovarna z obratom 1. januarja prihodnjega leta.

Velik prodajni trust pnevmatik. Nad 5000 trgovcev z avtomobilskimi pnevmatikami se je združilo v Ameriki v neko vrsto zadrage, ki bo kupovala in prodajala avtomobilске pnevmatike. Ta ogromna zadruga ima namen kupiti že v prvem letu svojega delovanja za petdeset milijonov dolarjev blaga.

Ogromni dohodki od davkov. Njujorško časopisje poroča, da je bilo pobrano v Združenih državah Severne Amerike v prvih šestih mesecih lanskega leta za 175 milijonov dolarjev bencinskega davka. Za novo proračunsko leto, ki se je začelo s 1. avgustom lanskega leta, računajo da bodo dohodki od tega davka skoro pol milijarde dolarjev.

Bilanca General Motorsa. Začasna bilanca, ki jo je sestavila družba General Motors, je pokazala za lansko leto čisti dobiček 243 milijonov dolarjev. Če je ta številka končno veljavna, je dobiček, ki so ga dosegli v lanskem letu za 33.400.000 dolarjev manjši od dobička predlanskega leta.

Prva seja Ljubljanske sokolske župe

Vse društvene uprave imenovane — Posvetovanja radi ustanovitve novih društev — Referenti za okrožja, ki jih bo šest — Konstitucija starejšinstva

Novoimenovano starejšinstvo ljubljanske sokolske župe je imelo včeraj zvečer svojo prvo sejo pod predsedstvom br. dr. Pipenbacherja. Navzoči so bili vsi br. odborniki in člani nadzornega odbora razen dveh, ki sta se opravičila. — Najprej se je določilo, da je sedež ljubljanske župe v Sokolskem domu na Taboru.

Takoj nato je govoril br. starosta pozdrav prvemu Sokolu, Nj. Vel. kralju Aleksandru ter starejšini SKJ, kraljeviču Petru. Odposlani je bil na Savez SKJ brzojavni pozdrav.

Po referatu tajništva je bilo izvršeno imenovanje vseh uprav župnih društev, ki jih priobčujemo v izveščku danes, naslednje številke »Jutra« pa bodo prinesle kompletne uprave društev. — Nadalje se je sklenilo, da se pokrene energično akcija za zopetno ustanovitev nekdanjih sokolskih društev v Medvodah, Dolenji vasi pri Ribnici, Škofljici, Blokah, Dobropoljah, Loškem potoku, Igu, Komendi, Skaručni, Brdu in tudi po krajih, kjer so podani pogoji za to, ki jih je v ljubljanski župni oblasti še precej.

Sklenilo se je, pozvati vsa župna društva, da z vsemi silami delo pospešijo zlasti na pripravi za vsesokolski zlet v Beogradu. V telovadnicah se mora poprijeti s polno silo pri vseh kategorijah.

Izvršeno je bilo nadalje konstituiranje starejšinstva, kakor sledi: tajnik br. Flegar, blagajnik Slana Fr., pravni referent br. dr. Kandare. Za predsednike odsekov so bili določeni: za tehničnega br. Vrhovec, za prosvetnega br. inž. Bevc, statističnega br. Milost, zdravniškega br. dr. Krajec, za organizacijskega br. dr. Šubie Milan ter za nadzirane br. Modič Franjo. Kot referenti za okrožja so bili imenovani: za I. ljubljansko br. dr. Šubie, za II. ljubljansko br. Turk Vilko, za III. br. Krapež Milko, za kamniško br. Podgornik, za ribniško br. dr. Kandare in za obmejno br. inž. Poženel.

S tem je bil dnevni red prve seje izčrpan. Društvene uprave so:

Ljubljanski Sokol

Starosta Kajzelj Bogomil, bančni podravatelj; namestnik staroste dr. Fran Kandare, odvetnik; načelnik Rudolf Rudolf, carinik; načelnica Mužina Ade'a, uradnica zavarovalnice banke Slavije; prosvetar Marčič Viktor, računski revident finančno direkcije.

Člani uprave: Patik Anton, bančni uradnik; Strauss Luce, bančni uradnik; Čebular Leon, bančni uradnik; dr. Debelak Gvido, zdravnik; inž. Kavčič Kaletan; inž. Poženel Albert, mestni gradbeni nadsvetnik; Rus Viktor, železniški uradnik; Simončič Slavo, prokurist; Juvanc Ferdo, šolski direktor; Stojanović Miloslav, artillerijski kapetan I. klase.

Namestniki: Burgstaler Tomaž, bančni blagajnik; Kuhar Ada; Milost Janko, prokurist; More Rudolf, sodavčar; Rakovec Ivan, poštni uradnik; Rus Igo, okrajni tajnik; Šuklje Vladimir, cand. iuris; Tuičev Evgen, trgovec.

Nadzorstveni odbor: Žigon Štefan, krojač; Franke Leo, bančni disponent; Peham Otmar, bančni ravatelj; Treven Viktor, šef oddelka Pošte hranilnice; namestniki: Pink Velčan, mestni blagajnik v pok.; Sever Lipe, privat. uradnik; Žilič Stane, bančni disponent.

Sokol I.

Starosta: inž. Bevc Ladislav; namestnik staroste Turk Josip, načelnik Podgornik Dušan, načelnica Jug Anuška, prosvetar Marolt Nande.

Člani uprave: Medič Fran, Lovšin Evgen, Tratar Jože, Vrečar Fran, Rebec Fran, Lozej Janez, Cotar Anton, Urbas Mirko Svetlik Nande, Ropič Avgust.

Namestniki: Turk Rajko, Siražnik Franc, Jereb Fran, Eiberger Mirko, Prosenc Ivan, Česen Ivan, Rak Drago, Počivalnik Ljode, Flegar Stane, Završnik Rudolf.

Društvo Borovnica: starosta Drašler Franc, namestnik staroste Prnat Anton, načelnik Svigelj Ivo, načelnica Pristov Mara, prosvetar Engelsberger Viktor.

Društvo Cerknica pri Rakeku: starosta Barčevič Jože, namestnik staroste Žumer Ivan, načelnik Turšič Janez, načelnica Repič Ivanka, prosvetar Šuštaršič Jože.

Društvo Dolenji Logatec: starosta dr. Milan Papež, namestnik staroste Smole Slavko, načelnik Lenarčič Ciril, načelnica Darinka Deželova, prosvetar Punčuh Leopold.

Društvo Domžale: starosta Petrovec Tomo, namestnik staroste Javoršek Ignacij, načelnik Vidmar Franc, načelnica Durjava Milena, prosvetar Seršen Josip.

Društvo Gorenji Logatec: starosta Puppis Miro, namestnik staroste Rus Josip, načelnik Godina Ivan, načelnica Tina Rugaletova, prosvetar Hraštnik Rado.

Društvo Grosuplje: starosta Rus Ivan ml., namestnik staroste Goršič Josip, načelnik Omahen Tone, načelnica Rus Vera, prosvetar Ferjan Gustav.

Društvo Ježica: starosta Trost Ivo, namestnik staroste Škerlj Kocijan, načelnik Novelli Leon, načelnica Gregorič Mimica, prosvetar Germek Anton.

Društvo Kamnik: starosta dr. Karba Rihar, namestnik staroste Stare Janko, načelnik Hribar Franc, načelnica Vidmar Elza, prosvetar Šmuc Ferdo.

Društvo Kočevje: starosta dr. Vilko Maurer, namestnik staroste Oražen Staniko, načelnik Rustija Vladislav, načelnica Bogataj Jadviga, prosvetar Burgar Anton.

Društvo Litija - Šmartno: starosta dr. Krevelj Josip, namestnik staroste Fincinger Ognjeslav, načelnik Tauber Veno, načelnica Lajovic Elza, prosvetar dr. Turatto Tomo.

Društvo Loška dolina: starosta Benčina Ivan, namestnik staroste Zakrajšek Leopold, načelnik Janetič Milan, načelnica Benčina Nada, prosvetar Jerala Josip.

Društvo Mengeš: starosta Ropret Fr., namestnik staroste Vahter Tone, načelnik Majcen Mirko, načelnica Bidovec Mara, prosvetar Lavrič Mirko.

Društvo Moravče: (doslej odsek) starosta Toman Janko, namestnik staroste Lavrič Ivan, načelnik Vehovec Franc, prosvetar Rape Vladko.

Društvo Moste: starosta Rems Josip, namestnik staroste Pavčič Pavle, načelnik Modic Lado, načelnica Stare Ema, prosvetar Rozman Viktor.

Društvo Planina: starosta Demšar Hieronim, namestnik staroste Tršar Ludvik, načelnik Mrhar Nino, načelnica Mrhar Nada, prosvetar Tegl Franc.

Društvo Polje: starosta Lipa Viljem, namestnik staroste Kuhar Janko, načelnik Trost Franjo, načelnica Vilfan Mara, prosvetar ing. Reš Herman.

Društvo Preseje: starosta Umek Anton, namestnik staroste Košir Franc, načelnik Suhadolnik Anton, prosvetar Kern Karl.

Društvo Radomlje: starosta dr. Ivo Ivo Potokar, namestnik staroste Šraj Ivan, načelnik Jerman Lovro, načelnica Kuznič Ivka, prosvetar Krištof Anton.

Društvo Ribnica: starosta Ančič Josip ml., namestnik staroste dr. Oražem Janez, načelnik Debeljak Janez, načelnica Zalar Marica, prosvetar Završnik Ponze.

Društvo Sodražica: starosta Oberstar Josip, namestnik staroste Mikolič Franc, načelnik Fajdiga Fran ml., načelnica Ivanc Milka, prosvetar Ivanc Pepi.

Društvo St. Vid nad Ljubljano: starosta Sušteršič Franc, namestnik staroste Pipan Ivan, načelnik dr. Kavac Ivan, načelnica Hlebec Marica, prosvetar Šmajdek Ivan.

Društvo Štepanja vas: starosta Bricej Ivan, namestnik staroste Kregar Franc, načelnik Žitnik Rudolf, načelnica Hren Anica, prosvetar Aršek Janko.

Društvo Šiška: starosta Zakotnik Ivan, namestnik staroste ing. Guzelj Ladislav, načelnik Berdajs Rudolf, načelnica Otrin Slava, prosvetar Kovič Franc.

Društvo Vače pri Litiji: starosta Čertanc Fortunat, namestnik staroste Kristan Ivan, načelnik Kimovec Franc, načelnica Grlic Pavla, prosvetar Kristan Franc.

Društvo Velike Lašče: starosta Hanžič Ivan, namestnik staroste Hočevar Franc, načelnik Zadnik Joško, načelnica Liberšar Karla, prosvetar Žitko Matija.

Društvo Višnja gora: starosta Benedičič Ivan, namestnik staroste Drole Josip, načelnik Rus Josip, načelnica Bregar Zofija, prosvetar Turnher Edo.

Društvo Vič: starosta Mesec Jože, namestnik staroste Borštnik Bruno, načelnik Antosievic Franc, načelnica Grošelj Marija, prosvetar Borštnik Pavle.

Društvo Vrhnika: starosta Vuk Slavko, namestnik staroste Peršič Bogomil, načelnik Zakrajšek Jože, načelnica Valetič Mary, prosvetar Verbič Nace.

Društvo Unec - Rakek: starosta Ribarič Simon, namestnik staroste Petrovič Anton, načelnik Ivančič Mirko, načelnica Urbas Vida, prosvetar Rojec Vlado.

Društvo Žiri: starosta Vončina Josip, namestnik staroste Kržišnik Ivan, načelnik Oblak Ivan, načelnica Kenda Zina, prosvetar Hribernik Edo.

Pri vseh imenovanih društvih so bili imenovani seveda tudi člani uprave, namestniki in nadzorni odbor.

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.

Začetek ob 20

Sobota, 8.: Za ljubezen so zdravila. Izven. Nedelja, 9. ob 15.: Pogumni Tonček. Mladinska predstava. Izven. — Ob 20.: Cvrtček za petjo. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 10.: Don Carlos. D.

LJUBLJANSKA OPERA.

Začetek ob pol 20.

Sobota, 8.: Grofica Marica. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven. Nedelja, 9. ob 15.: Rigoletto. Gostuje ga. Tinka Vesel - Polla. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven. — Ob pol 20.: Tišar. Opereta. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 10.: Zaprti.

SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.

Začetek ob 20.15.

Sobota, 8.: Pred poroko. Gostovanje v Novem mestu.

Nedelja, 9.: Pred poroko.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.

Sobota, 8.: Krog s kredo. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven. Nedelja, 9. ob 15.: Lepa pustolovščina. Za deco neprimerno. Kuponi. — Ob 20.: Netopir. Kuponi.

PTUJSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.

Sreda, 12.: Lepa pustolovščina. Gostovanje Mariborčanov. Za deco neprimerno.

Naš dragi svak in stric, gospod

medicinalni svetnik

dr. Ignac Jelovšek

bivši višji okrajni zdravnik v Radovljici

je v četrtek, dne 6. t. m. ob 11. uri zvečer, previden s tolažili svete vere, po daljši bolezni v 82. letu v Gospodu zaspal.

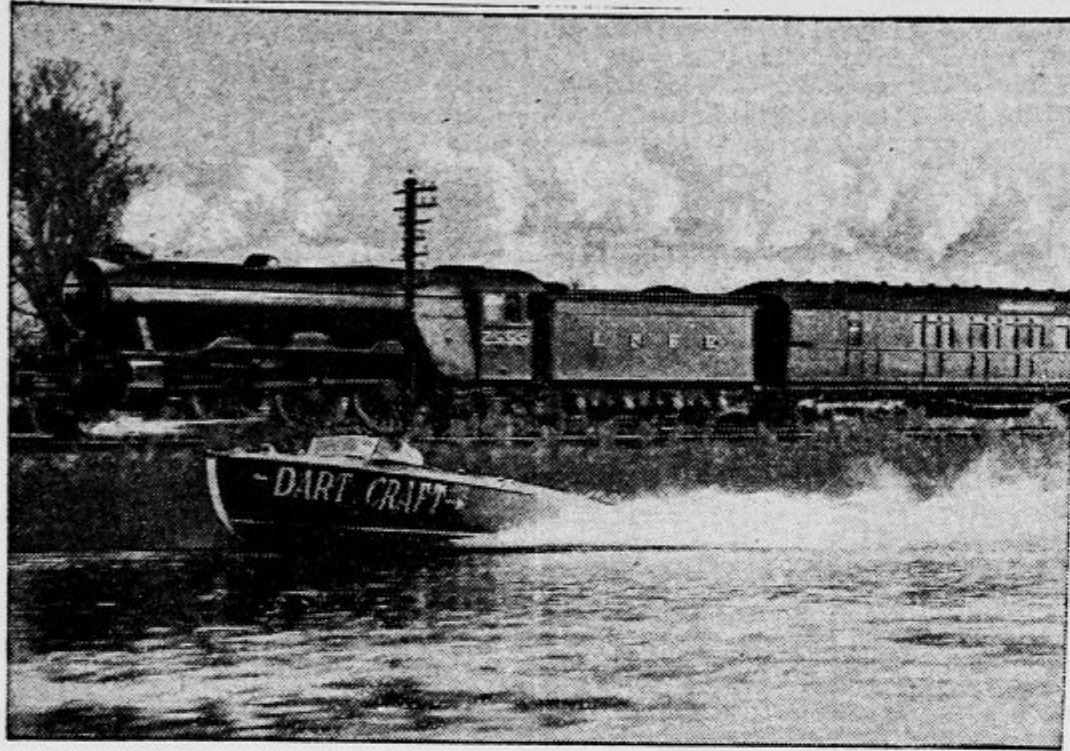
Truplo blagopokojnega se v soboto dne 8. t. m. ob 12. uri v hiši žalosti, Ljubljana, Nunska ulica 3, blagoslovi in potem prepelje na Vrhniko, kjer bo pogreb ob 2.30 od cerkve sv. Pavla na vrhniško pokopališče.

Dragega pokojnika priporočamo v blag spomin.

Ljubljana-Vrhnika, 6. februarja 1930.

Žalujoči ostali

Iz življenja in sveta

Tekma med ekspresnim vlakom in motornim čolnom
Najhitrejši angleški brzovlak imenovan »Leteči škot« je zmagal v tej zanimivi tekmi. Motorni čoln »Dart Craft«, plovec po reki Ouli, se je na progi treh kilometrov držal vedno tik vlaka, naposled pa je omagal in železni kolos ga je znatno prehitel.

Chicago, mesto bogastva in zločinov

Policija drugje z morilci in si deli plen — Bombe, ki povzročajo paniko — Vojna med roparskimi bratovščinami

Pozornost ameriške javnosti je zadnje čase posvečena obupni in razmeram milijonskega mesta Chicago. Statistično je dognano, da je to ogromno gospodarsko središče severozapadnega dela Zedinjenih držav, čimovina največjih najprejznih in najnevarnejših lopovov in razbojnikov, ki skrbe, da številni kriminalni zločini raste v nedoglednost. Samo mesto

Chicago ima na leto več umorov, ropov in ubojev nego vsa Anglija.

Znan je ameriški dvotip, ki v bistvu točno označuje zločinski značaj enega dela prebivalstva: Chicago prav za prav le ni tako pokvarjeno mesto, kakor se splošno misli. Preiskava je dognala, da se v vseh drogerijah prodajajo revolverji in drugo strelno orožje, pri lekarnah pa je stvar daleko boljše, kajti samo v devetih dobiš strojno puško s pripadajočim strelivom.

Ni dneva v tem vele mestu, da bi se v najprometnejših ulicah ne začeli revolverjski strelci, da bi se razbojniki ne pojavili v javnih prostorih in

z naperjenim orožjem oropali vseh navzočih.

da bi ne počila kje kakšna bomba ali da bi ne bila zažgana hiša kakšnega bogataša, ki ni hotel na prvi poziv odšteti to povsem zahtevane odkupnine. Pri vsem tem pa so voditelji in poglavarji razbojniških družin dobro znani vsemu mestu. Sprehajajo se po mestu, prirejajo gostije in kadar umro, gre za njih krsto dolga vrsta avtomobilov in njih pogrebe ovekovečijo časopisi kot dogodke prvega reda.

Vendar se zdi, da je tudi svobodoljubnim Američanom že dovolj te razbojniške romantike, ki je sloves mesta in njegovih oblasti potepala v blato. Dobromisleči iščejo vzroke takemu propadu in izkazalo se je, da je eden glavnih vzrokov žalostno gospodarsko stanje mestne uprave. Mestno gospodarstvo trpi zaradi razdora med mestnimi četmi, ki so v okritem boju s svojim županom. Zato je teza ni dovolj sredstev, da bi se organizirala devoljina in zanesljiva dobila plačana varnostna služba. Straznikov je v Chicagu za tako ogromno mesto daleko premalo in tudi plačani so tako slabo, da so

dostopni podkupovanju ter drugovanju z razbojniki, ki z njimi radi dele svoj plen.

Razkroj varnostne službe pod takimi okoliščinami napreduje vsak dan bolj in bolj. Kar je poštenih uradnikov, močajo kmalu obupati ter opustiti svojo vlogo in vestnost, ker doživljajo nepriznane izdajstva iz lastnih vrst, ki se jim ne da priti na sled. Tako je Chicago preteklo nedeljo prekosilo svoj dosedanj zločinski rekord. V desetih urah so v nedeljo zabeležili štirideset roparskih napadov na mirne pasante v najprometnejših ulicah. Dalje je bilo javljeno dve sto dvajset vlomov, tatv in ubojev. Preko enajst tisoč dolarjev so odnesli zlikovci samo v prvih nedeljskih urah.

Vendar je vse to šele nedolžen uvod v primer z dogodkom in predmetu Hinsdale. Tu so

zločinci vtihovali bombo za platno v kinematografu.

ki je ob eksploziji sama na sebi povzročila le neznatno škodo, pač pa je zvala tako paniko, da je neustrašena množica gledalcev — bilo jih je kakih 700 — v hipu pomendrala do smrti šest otrok in eno žensko, okoli sto drugih oseb pa je odneslo težje ali lažje poškodbe iz gneče. To brezglavost pa so zločinci uporabili, da so se pomešali med množico ter prestrašene ljudi oropali vseh dragocenosti. Kakih 300 oseb je prijavilo policiji, da so po navalu pogrešile ves svoj denar in druge dragocenosti. Bomba je imela tedaj edini namen, da je napravila brezglavost med ljudmi in je bilo temu rokodelstvu omogočeno uspešno delo.

Podoben način ropa se je zgodil v trgovini z živili Italijana Tonija. Po

eksploziji bombe so zločinci navalili na trgovino in jo popolnoma izropali.

Naložili so zaplenjeno blago na tovorne avtomobile in neovirani izginili.

Oškodovani Italijan pripisuje napad osveti neke razbojniške družbe, ki ji je odrekel stalno subvencijo, češ da plačuje tako odkupnino že trem drugim družbam ter mu ni mogoče plačevati enako davščino še četrti družini.

Roparske družine so si sicer edine v tem, da je treba imovite ljudi guliti na vse mogoče načine, vendar si med seboj zavidajo mastni plen ter prihaja zavoljo tega med posameznimi bratovščinami prečesto do prave pravcate vojne. Na to usodno nedeljo so v Chicagu našli

ubite štiri poglavarje roparskih tolp.

Vsako jutro pa pobere s trotoarja po par ustreljenih razbojnikov, ki so padli od tovariške krogle na svojih nočnih pohodih. Živahno streljanje odmeva vsako noč po čikaških ulicah, prestrašeni meščani pa se stiska v svojem stanovanju, boječ se, da tudi nanj ne pride vrsta. Razen onih štirih poglavarjev je v nedeljskih bitkah padlo še kakih 40 drugih razbojnikov, kojih trupla so tovariši odpeljali in jih je oblast zbrala v par dneh po raznih smetiščih.

Med ubitimi poglavarji je tudi znameniti Joe Cada, ki je živel romantično dvojno življenje. Nastopal je kot dovršen gentleman v najboljših družbah, izdajajoč se za visokega ruskega aristokrata, nato pa je izginil ter se ce-

Španska kraljica lepotic
Gđc. Elena Pla Momo

Proda se veleposestvo

z malo graščino

v lepi Savinjski dolini v izmeri nad 80 ha. Vpraša se pri oglašnem oddelku »Jutra« 3293

le tedne klatil po lopovskih beznicah. Tu je bil znan kot

eden najprejznih in najkrvočnejših roparskih morilcev,

ki je z isto vneto in lahkoto moril za denar, kakor iz osvete. Prijatelji in sovražniki so se trčili pred njim, ker včasih ni delal razlik med enim in drugim. Kakor se je mesto sprva oddahnilo, da je storil volkodlak zaslužni konec, tako se sedaj nič manj ne boji osvete Jovih prijateljev, ki bodo njegovo smrt gotovo maščevali z novimi pokolji.

To je žalostna bilanca ene same nedelje v bogatem in sijajnem mestu Chicagu!

Delo in umivanje

Newyorški zavod za psihologijo dela je izračunal, da zapravijo nastavljenici po uradih in trgovinah do 7 odst. svojega delovnega časa dnevno s tem, da si vedno zopet umivajo roke. Iz tega razloga so prepovedale številne velike tvrdke uslužbencem, da bi si umivali roke več kakor dvakrat tekom vsakega delavnika. Ta prepoved je seveda izzvala veliko ogorčenje pri milarnicah. Njih trst je zdaj na uslužbenca naslovil protest, kjer kliče, da »je snaga in higijena pomembnejša od izgubljenega delovnega časa! Zahtevajte razveljavljenje nekulture odredbe!« sklepa trust, ki se boji, da bo prodal zdaj manj mila.

so najlažji pot, po katerem prihajajo klice bolezni v naše telo. Pri bolezni grla, žrela, nosu, ušes, oči, kožnih boleznih, nalezljivih boleznih, ki jih povzroča nečisto zrak, je najboljša zdravila ANACOT - PASTILLE dra. Wandera.

Dobivajo se v vseh lekarnah. Varnost se prepravi, ki v poslednjem času posnemajo Anacot - pastile!

Dragoceni podpisi

Reginalde Hunthe, znani nabiralec podpisov, je potolžil sodniku »Morning Post«, kako neprijetno so ga sprejeli članj Macdonaldovega ministrstva. Obrnil sem se na ministra dela, miss Bondfield, ker sem se zanesel na meko žensko srce. Prosil sem jo, naj predloži mojo polno v podpis svojim kolegom. A ozmerjala me je kakor šolarčica: Mar ne razumete, da imajo ministri veliko odgovornega posla? Kako se jih drznete nadlegovati s takimi bedarijami? Poparjen sem odšel. Toda kot nabiralec sem žrtev svoje strasti, zato sem drugič pismeno naprosil podpis Snowdena Lord blagajnik mi ga je tudi poslal, a pokazal je čudno brezbriznost, da ne rečem — lahkomišelnost. Poslal mi je svoj dragoceni podpis v navadnem pismu, ki ga ni niti priporočil. Tudi frankiraj ga ni, dasi upravlja državno zakladnico: plačati sem moral 7 pensov za dostavo in globo!

Dražba zastavljenega blaga

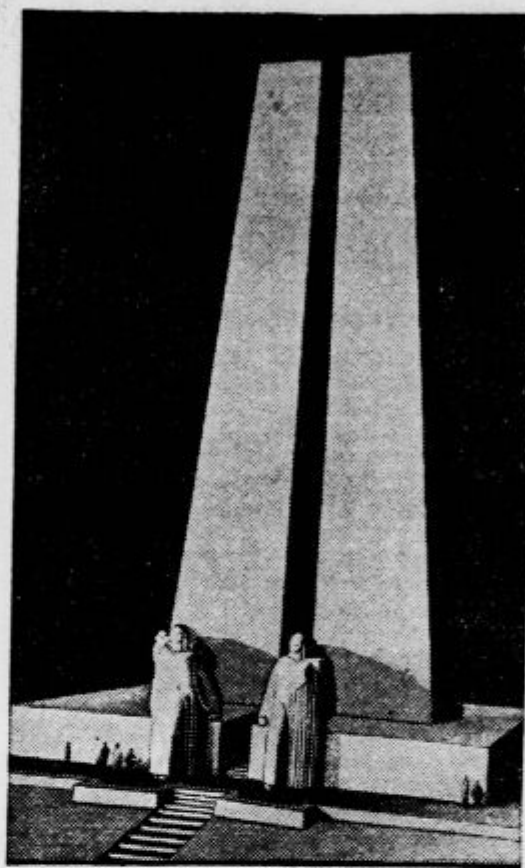
v Mariborski zastavljalnici, Gosposka ulica št. 46, bo dne 12. februarja 1930 efektivna dražba od 9. do 12. ure popoldne. Dragocenosti od 14. do 16. ure popoldne. 3324

Za tekstilno podjetje v Sloveniji se išče

korespondentinja

popolnoma zmožna nemške stenografije, ki po možnosti samostojno korespondira v nemščini, slovenščini in mogoče tudi v hrvaščini.

Ponudbe z navedbo zahtev na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Zanesljiva moč« 3228

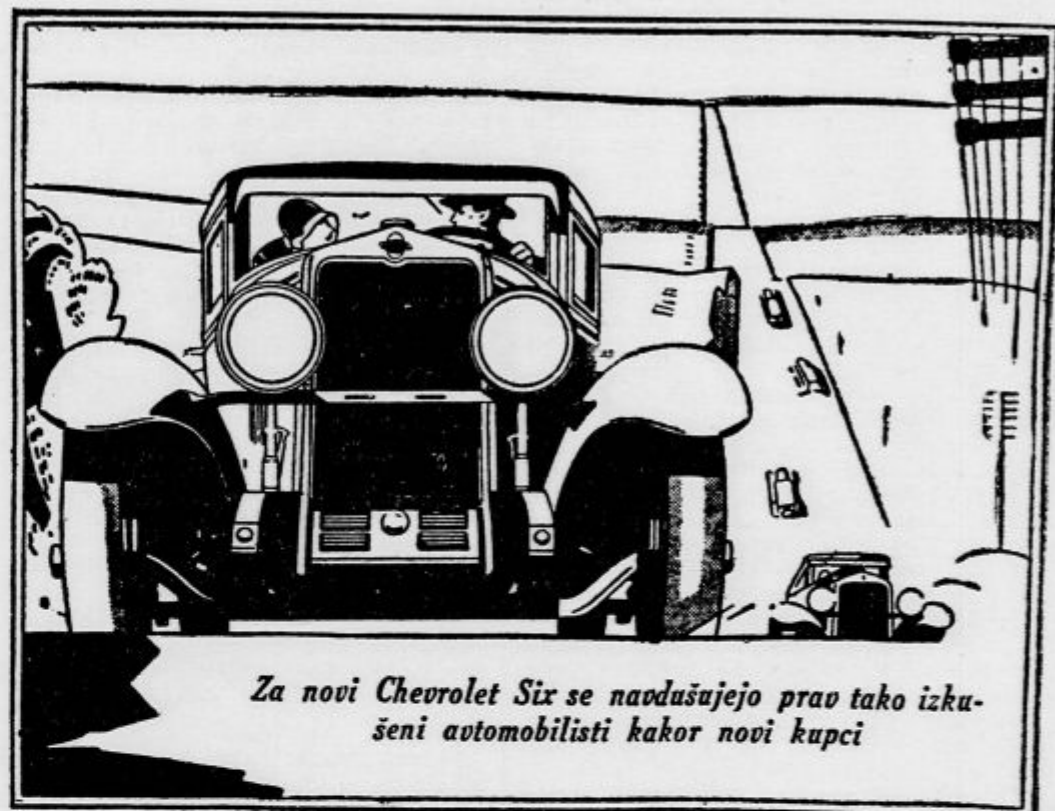
Spomenik svetovne vojne ob Sueškem prekopu

Spomenik je 70 m visok in stoji ob bregu jezera Timša blizu Sueškega prekopa. Na istem mestu so angleške čete prizadele 3. februarja 1915, občuten poraz.

Prvi ženski šofer v Carigradu

Mlada Turkinja, Muamer Hanem po imenu, je te dni položila izpit za avtomobilsko šoferko in bo vodila svoj taksi, čim prejme zadevno spričevalo. S tem bo carigradske ulice obogatil nov pojav, kajti javnih ženskih šoferjev v tem milijonskem mestu in še turškem po vrhu doslej niso poznali, čeprav se je tu pa tam zgodilo, da je kakšna dama iz višje družbe sedela ob krmilu. Znamenje, da stopajo turške ženske vedno bolj v isto vrsto z moškimi. Na deželi je sicer šibki spol pomagal moškim pri vsakem delu in v zadnji vojni so imeli v turški vojski celo neko seljakinjo po imenu Fatimo za »čavsa« (narednika), ampak mesta in zlasti Carigrad so bila v tem pogledu neprimerno bolj konservativna. Dame so tu živele zaprte po haremi in vsako telesno delo jim je bilo tuje. Sedaj pa imajo celo sportni klubi svoje ženske odseke in Kemalova vlada se trudi na vso moč, da bi razširila tudi po šolah ženski sport in telovadbo. Učiteljice polagajo izpit za telovadbo in jo seveda učijo.

Izboljšan model — opremljen s šestcilindrskim motorjem

Za novi Chevrolet Six se navdušujejo prav tako izkušeni avtomobilisti kakor novi kupci

Velikanska proizvodnja Chevroleta 1929. je omogočila družbi »General Motors« izvedbo načrta, ki ji je bil že dolgo v mislih: preureditev svojega najbolj priljubljenega proizvoda v luksuzni in laki 6-cilindrski voz.

Še nikoli prej ni katerikoli »nov vzorec« niti od daleč zbudil tolike pozornosti kakor ta preurejeni, docela novi Chevrolet, ki predstavlja zdaj že temeljito utrjen princip avtomobilskega motorstva prednost 6-cilindrskega motorja.

Poskusi na preizkuševalnem terenu »General Motors« so nad vsak dvom dokazali, da je voz tem hitrejši, da se tem lažje popne po strmini, da je poraba bencina tem ekonomičnejša in tem daljše življenje voza, čim močnejši je motor; Chevrolet je bilo zato treba opremiti s 6-cilindrskim motorjem.

Že zaradi novega motorja samega bi Chevrolet prekašal vsak voz svoje vrste — toda izpopolnili so ga še bolj. Fisher je ustvaril nove karose-

rije, tako elegantne v liniji, tako udobno preurejene, da smemo Chevrolet končnoveljavno postaviti v vrsto »luksuznih« voz. Zato se je tudi toliko ljudi, ki niso mislili, da si bodo že letos kupili svoj prvi avto, odločilo največ za nakup Chevroleta.

Novi Chevrolet ste videli na cesti. Pojdite v delavnico, in si oglejte motor. Ali še bolje, recite našemu zastopniku, naj vam dá voz na razpolago za poskusno vožnjo, da se sami uverite, česa je zmožen novi motor.

CHEVROLET SIX

PROIZVOD GENERAL MOTORS

Pred kratkim se je javilo celo pet mladih Turkinj za vpis v letalsko šolo, a jih doslej še niso sprejeli. Ženski piloti — to se zdi celo prepričanim Kemalovcem malce prehudo.

Radio

IZVLEČEK IZ PROGRAMOV:
Sobota, 8. februarja.

LJUBLJANA 12.30: Reproducira glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnika. — 17: Koncert radio - orkestra. — 18: Esperanto. — 18.30: Nemščina. — 19: Delavska ura. — 19.30: Prenos koncerta iz Beograda. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Koncert radio - orkestra.

Nedelja 9. februarja.

LJUBLJANA 9.30: Prenos cerkvene glasbe. — 10: Versko predavanje. — 10.20: Poljedelsko predavanje. — 11: Koncert radio - orkestra. — 15: Prenos iz Hrastnika. — 16.30: Reproducira glasba. — 17: Humanistično čtivo. (Milčinski). — 17.30: Reproducira glasba. — 20: Varietetni večer. — 21: Jugoslovenska glasba (radio - orkestra). — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Koncert radio - orkestra.

ZAGREB 11: Proslava 10letnice Društva narodov. — 17: Koncert godalnega kvarteta. — 20.35: Pevski koncert. — BEOGRAD 9: Prenos iz saborne cerkve. — 10.30: Reproducira glasba. — 12.20: Opoldanski koncert. — 16: Pevski koncert s cigansko godbo. — 17.30: Koncert na citre. — 20: Violinski koncert. — 21: Poročila. — 21.15: Petje. — 22.15: Godba za ples. — PRAGA 16: Opoldanski koncert. — 18.05: Odlomki iz klasič operet. — 19: Koncert vojaške godbe. — 20: Mešan večer. — 21: Godba za ples. — 22.15: Laha glasba. — BRNO 18: Operetne pesmi. — 19: Koncert iz Prage. — 20.20: Slovanska glasba. — 21: Večerni koncert. — 22.15: Glasba iz Prage. — VARŠAVA 16.20: Opoldanski koncert. — 20.15: Simfoničen koncert. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 10.30: Zborovski koncert. — 11: Koncert dunaškega simfoničnega orkestra. — 15: Opoldanski koncert. — 18: Koloraturne arije. — 18.20: Komorna glasba. — 20.10: Opereta »Grafica Marica«. — BERLIN 18: Koncert kvinteta. — 19.30: Arije in pesmi. — 20.30: Opereti »Mamsell Angot« in »Pomlad«. — Godba za ples. — FRANKFURT 16.30: Violinski koncert. — 19.30: Prenos programa iz Stuttgarta. — LANGENBERG 16.30: Prenos koncerta iz Frankfurta. — 20: Opereta »Čardaska knežinja«. — Nočni koncert in ples. — STUTTGART 16.30: Prenos koncerta iz Frankfurta. — 19.30: Koncert godbe na pihala. — 20.30: Dunaški večer. — 21.30: Laha glasba. — 23.15: Godba za ples. — BUDIMPEŠTA 12.35: Orkestralni koncert. — 16.15: Opoldanski koncert. — 17.50: Pesmi. — 19: Reproducira glasba. — 20: Operetni večer. — Ciganska godba. — LONDON 20.55: Prenos večernice. — 22.05: Orkestralni koncert. — RIM 13: Opoldanski koncert. — 16: Vokalen in instrumentalni koncert. — 21.02: Mascagnieva opera »Iris«.

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 nar. Če naj pove naslov Oglasni oddelček »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod silo je plačati pristojbino za silo 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje ali kako drugo informacijo tisto se malih oglasov naj priloži v znamkah sicer ne bo prejel odgovora! 2 Din

CENE MALIM OGLASOM:

Zenitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za silo 5 Din. Vse pristojbine je upoštevati ob enem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčijo. Št. ček. rač. pri Pošti. Hranilnici v Ljubljani, 11842.

Službo dob

Samsko hišnico
zanesljivo sprejem v vilo Prosta kuhinja in 450 Din postojnega zasluga. — Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 3911

Kuharico

s znanjem nemškega jezika in letni sprejem v vilo Prosta kuhinja in 450 Din postojnega zasluga. — Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 3872

Mizar, pomočnika

zanesljivo sprejem v vilo Prosta kuhinja in 450 Din postojnega zasluga. — Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 3868

Knjigovodja (info)

popolnoma zmožnega slov. in nemške v besedi in pisavi, dobrega in samostojnega korepondenta ter strojnega, vsesidnega in zanesljivega sprejemnega takov. Pisarne ponudbe na naslov: Fric Zemljak, Ljubljana. 3451

Slaščičarja

prvovrstnega samostojnega delavca sprejemem takoj. — Naslov pove oglasni oddelček »Jutra«. 3651

Vajenka

na šiviljsko obrt sprejemem takoj mednarodni Rodič, d. z. o. z. Ljubljana, Miklošičeva cesta 10. 4067

Brivske vajence

z dobro šolsko izobrazbo sprejemem takoj na Ljubljano. Zabelek, Cerkvena 1. 4070

Trg. pomočnika ali prodajalca

zmožno voditi samostojno podružnico mešane blaga, sprejemem. Solinski kavarje zmožni naj predložijo podatke z referencami na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 4042

Katera natakarka

bi vabila gostilno na delo na način Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 4063

Klepar, pomočnika

dobro izurjenega, s triletno pomošniško prakso sprejemem. Kleparstvo Šadnik, Zalec. 4019

Fanta

18 let stara, zanesljivega sprejemem za trg. slugo A. Šušnik, Ljubljana, Zalec. 3815

Umetnik na citre

zanesljivo sprejemem v vilo Prosta kuhinja in 450 Din postojnega zasluga. — Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 4099

Postrežnik

zanesljivo sprejemem v vilo Prosta kuhinja in 450 Din postojnega zasluga. — Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 4117

Praktikantinja

sprejemem. Merkur, Večna pot 7. 4084

G. Th Rotman:

Bratec Branko in sestra Mica

(Pravljica s slikami)
(Ponatie prepovedan)

92.

Imela sem vnuka, je dejala. »Prav takega malečka, kakor si ti. A nekoga dne je izginil in nikoli več nisem ničesar slišala o njem. Ali ni morda...« — Nemara je med temi cveticami tudi on? Je menil bratec Branko in vila je dejala: Hitiva takoj k Rusobradu; on mora pomagati, saj je obljubil. In pomagati tudi bo, zakaj boji se da nikoli tega? — Kakor sta rekla, tako sta storila. Bratec Branko, noseč na enem ramenu vilo, na drugem žabca, je zdiral naravnost k potoku. Rusobrad je bil še vedno privezan in stokal je, da bi se ga bil kamen usmilil. »Oh, oh!« je tožil malo-pridek, »odvežite me, roke me bolijo da je groza!«

Skladščinika

(magaciner), prvovrstna moč, s prakso v industrijskem skladišču za material in potrebščine, za manipulacijo in kajenje, izse velik rudnik v Srbiji. — Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 4111

Kuhaico

za gostilno sprejemem takoj. Osebo se je predstavi pri g. Pacniku v Laškem. 4133

Vajenca

sprejemem v trgovino z mešanim blagom v Ljubljani. Poizve se v oglasnem oddelčku »Jutra«. 4112

Trgovski pomočnik

sprejemem v trgovino z mešanim blagom v Ljubljani. Poizve se v oglasnem oddelčku »Jutra«. 4112

Potnika

sprejemem takoj dobro vpejano veletrgovca z v. p. v Dravski banovini. Prednost imajo tisti, ki so v tej stroji z dobrim znanjem in popolnim opismenjenjem. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 3451-a

Zasluzek

Potovalni zastopnik za prodajo renomirane predmeta po jugov. pokrajini, z zasluzkom do 15.000 mesečno ob marljivosti sprejemem. Prednost imajo izurjeni trgovski pomočniki in intel. posamezniki. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 3989

Korespondentka

zanesljivo sprejemem v vilo Prosta kuhinja in 450 Din postojnega zasluga. — Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 4063

Uradnik

izurjen knjigovodja, bilancist, korepondent, dober organizator, zeli parurnega večernega zaposlenja. Ev. sprejemem. Način: na dom. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 3796

Raznašalko

stara 11-15 let, se za med 10 in 11. uro črtili. Sarna Ivan Simenc, Selenburgova ulica. 4068

Otvoritev

novih tečajev francoskega, nemškega, angleškega, ruskega, italijanske. Moderne metode; to-meljitro, hitro, razumljivo. Akademsko naobrazbeni prevajatelj. Vošnjakova ulica 26. Vpisovanje med 10. in 12. ter 13. in 20. uro. 3198

Kontoristinja

z večletno prakso v gradbeni stroki, zeli nameščevalna. Event. gre tudi izven Ljubljane. Cenj. ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 3709

Vzgojiteljica

inteligentna, izse mesta pri fin. družini. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 4004

Mlado dekle

pošteno, zeli vstopiti za nekoga v kuhinjo v k. hotelu ali restavraciji. Naslov v oglasnem oddelčku »Jutra«. 4060

Trgovski pomočnik

mlad, agil in dober prodajalec, mešane stroke, zeli službo. — Naslov pri posredovalcu »Jutra« pod »Silo«. 4018

Hotelska kuharica

z dobrih sprejemov, zeli mesta v hotelu ali bolnišnici. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 4020

Kot les. praktikant

prosim mesta pri kakem lesnem podjetju — najraje na fagi Naslov v oglasnem oddelčku »Jutra«. 4026

Orožniška kuharica

zeli mesto za takoj ali pozneje — najraje v bližini Ljubljane. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 4032

Hotelska kuharica

»Chefkochin«, — izurjena, zeli nameščevalna, samo v prvovrstni hiši. Ponudbe na naslov: Marija Stramski, Varadinec Toplice. 4031

Služkinja

pridna in poštena vajenca kupim in posređujem ter izurjem v k. hotelu, izse mesta pri boljši rodbini in mesta. Naslov v oglasnem oddelčku »Jutra«. 4130

Radio

Radio-aparat
štiricevni »Wega« na prodaj v Rožni dolini, cesta VI/33 (Stan in dom). 4057

Motorna vozila

Avto »Ford«
zelo novo, štiricevni, opremljen, štiricevni, linolna, naprava. Naslov v oglasnem oddelčku »Jutra«. 3115

Prodaj

Tenor banjo
nov poceni prodaj. Naslov pove oglasni oddelček »Jutra«. 3879

Masivno barako

za prestatiti, e sobo in kuhinjo, prodam na Kolodrevu, Slomškova ulica št. 17. 3666

Premog in drva

prodaja Jozerske, Vodmat. 200

Puhasto perje

kg po 38 Din. Posređujem po povzroč. najmanj 5 kg. Potem čisto belo goje kg po 130 Din. In čisto beli puh kg po 300 Din. L. Brozović, Zagreb, Hlaca št. 22. — Kemična čistilnica 262

Šivilja

izse službo. Najraje bi šla kot stalna pomočnica v kakšno majhno delavnico. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 3846

Lesni manipulant ali zagovodja

izurjen v manipulaciji lesa za tu. in inozemstvo, več vseh pisarniških poslov, ki obvlada slov. hrvaški in nemški jezik, izse službo. Cenjene ponudbe na posredovalcu »Jutra« pod »Silo«. 3896

Kot skladiščnik

inakaant sluga ali elično izse službo. Kdor mi pomaga do nje, dobi nagrado. Delodajalec dam event. garancijo. Cenjene dopise na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 3896

Korespondentka

zanesljivo sprejemem v vilo Prosta kuhinja in 450 Din postojnega zasluga. — Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 4063

Kupim

Obroče za sode 43 mm širine, vsako množino kupim. Naslov v oglasnem oddelčku »Jutra«. 3820

Sode

od jedilnega in strojnega, vsako množino kupim. Naslov pove oglasni oddelček »Jutra«. 3819

Posedstva

Lepo zemljišče
ca 6000 m², za glavni kolonizacijski projekt, v Ljubljani poceni naprodaj. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 3930

10 stavbnih parcel

v cenj. 6-25.000 Din na prodaj v Ljubljani na Trgovina Solinca tega z lepim razgledom, vodovod in elektrika. — Pojsila daje Janko Stare, Komnik — Perovc 40. 3406

Dvoparcelno zemljišče

v mestu ob cesti, sesto-proti takojšnemu plačilu. Naslov pove oglasni oddelček »Jutra«. 3107

Trgovska hiša

naprodaj na prometni točki v mestu, sesto-proti takojšnemu plačilu. Naslov pove oglasni oddelček »Jutra«. 3107

Damski suknjič

usnjati, »koraj nov, z srednje velikost, poceni prodam. Na ogled v goščini Maček, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 17. 4066

Več mask

oidla L. Kuclar, Tržaška cesta 11. 4113

Lepe maske,

usnjate poceni prodam. — Naslov pove oglasni oddelček »Jutra«. 4108

Lokal

Več poslovnih in pisarniških lokalov oddamo e. i. novembra na Miklošičevi cesti v Ljubljani. — Vprašanja na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 3946

Iščem delavnico

ali prostor za preureditev, na moje stroje. — Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 3745

Žagarski mojster

izse mesto zamožnjega vodje žage ali pa v zvezi z žaganje in popravili. Najmanj 1. marca t. l. Ponudbe prosi na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 3646

Dekle

bi zna šivati, zeli nameščevalna kot eobarica ali slukinja. — Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 4110

Pritlično hišo

z večjo vrtom, blizu trbovske cerkve v Ljubljani prodam. Naslov v oglasnem oddelčku »Jutra«. 3704

Veče posestvo

v lepi in sočni legi, obatočica, travnikov, nivy, sadovnika, vinogradov in sum. gospodarskega posloja, vse v dobrem stanju, 20 minut od velike ceste, radi boleznj takoj poceni prodam. — Pojsila daje Mihael Camlek, Velenje. 3641

Veče posestvo

z vinogradom ali sadovnjakom ter z dobrim stanovanjskim in gospodarskim poslojem kupim. — Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 4044

Pozor, mizarji!

Prodaj enonastropno hišo v majhnem mestu Slovenije, kompletno opremljeno, z dobrih razgledov, na elektr. tok in z 2. rodnjem. Naslov v oglasnem oddelčku »Jutra«. 4043

Vrednota

20 % bone kupuje po najvišji dnevalni ceni Prometna bančna družba Maribor, Cankarjeva ul. št. 14. 3297

20 % bone

kupi Fran. Franc, Ljubljana, Dunajska cesta štov. 46. Telefon 2820. 4022

20 % bone

kupim in plačam najbolje. Oskar Adamič, Ljubljana, Selenburgova ulica 7. — »Sana«. 3667

20 % kronske bone

kupuje in prodaja najugodnejše. Upravništvo »Merkur«, Ljubljana, Večna pot 5, telefon 3022. 4120

Vrednostne papirje

srednje št. kupuje in plača najbolje. Upravništvo »Merkur«, Ljubljana, Večna pot 5, telefon 3022. 4120

Dva reliefa

alabaster, umetnina iz 16. stoletja, velikost 125 x 95 cm, prodam. Dopolnje, pod »Umetnina« na oglasni oddelček »Jutra«. 4033

Kuhinjsko pohištvo

prodam. Naslov v oglasnem oddelčku »Jutra«. 4078

Kuhinjsko opravo

belo, malo rabljeno poceni prodam. Naslov pove oglasni oddelček »Jutra«. 4103

Opravo za trgovino

ali mlekarno prodam. — Ogledati dopoldne. Naslov v oglasnem oddelčku »Jutra«. 4097

Spalnico

nov, črnojevo, masivno, polirano prodam za Din 5200 franko stanovanje. — Naslov v oglasnem oddelčku »Jutra«. 4004

Oblacila

Lepe maske prodam ali poceni. Vprašati dopoldne na Poljanski cesti 13/II. levo. 4058

Damski suknjič

usnjati, »koraj nov, z srednje velikost, poceni prodam. Na ogled v goščini Maček, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 17. 4066

Več mask

oidla L. Kuclar, Tržaška cesta 11. 4113

Lepe maske,

usnjate poceni prodam. — Naslov pove oglasni oddelček »Jutra«. 4108

Lokal

Več poslovnih in pisarniških lokalov oddamo e. i. novembra na Miklošičevi cesti v Ljubljani. — Vprašanja na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 3946

Iščem delavnico

ali prostor za preureditev, na moje stroje. — Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 3745

Kupim hišo

v Ljubljani, ob cesti, pripravno za obrtnika, v cenj. do 75.000 Din. — Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 3843

Pritlično hišo

z večjo vrtom, blizu trbovske cerkve v Ljubljani prodam. Naslov v oglasnem oddelčku »Jutra«. 3704

Veče posestvo

v lepi in sočni legi, obatočica, travnikov, nivy, sadovnika, vinogradov in sum. gospodarskega posloja, vse v dobrem stanju, 20 minut od velike ceste, radi boleznj takoj poceni prodam. — Pojsila daje Mihael Camlek, Velenje. 3641

Veče posestvo

z vinogradom ali sadovnjakom ter z dobrim stanovanjskim in gospodarskim poslojem kupim. — Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 4044

Pozor, mizarji!

Prodaj enonastropno hišo v majhnem mestu Slovenije, kompletno opremljeno, z dobrih razgledov, na elektr. tok in z 2. rodnjem. Naslov v oglasnem oddelčku »Jutra«. 4043

Vrednota

20 % bone kupuje po najvišji dnevalni ceni Prometna bančna družba Maribor, Cankarjeva ul. št. 14. 3297

20 % bone kupi Fran. Franc, Ljubljana, Dunajska cesta štov. 46. Telefon 2820. 4022

20 % bone kupim in plačam najbolje. Oskar Adamič, Ljubljana, Selenburgova ulica 7. — »Sana«. 3667

20 % kronske bone kupuje in prodaja najugodnejše. Upravništvo »Merkur«, Ljubljana, Večna pot 5, telefon 3022. 4120

Vrednostne papirje srednje št. kupuje in plača najbolje. Upravništvo »Merkur«, Ljubljana, Večna pot 5, telefon 3022. 4120

Dva reliefa alabaster, umetnina iz 16. stoletja, velikost 125 x 95 cm, prodam. Dopolnje, pod »Umetnina« na oglasni oddelček »Jutra«. 4033

Kuhinjsko pohištvo prodam. Naslov v oglasnem oddelčku »Jutra«. 4078

Kuhinjsko opravo belo, malo rabljeno poceni prodam. Naslov pove oglasni oddelček »Jutra«. 4103

Opravo za trgovino ali mlekarno prodam. — Ogledati dopoldne. Naslov v oglasnem oddelčku »Jutra«. 4097

Spalnico novo, črnojevo, masivno, polirano prodam za Din 5200 franko stanovanje. — Naslov v oglasnem oddelčku »Jutra«. 4004

Oblacila Lepe maske prodam ali poceni. Vprašati dopoldne na Poljanski cesti 13/II. levo. 4058

Damski suknjič usnjati, »koraj nov, z srednje velikost, poceni prodam. Na ogled v goščini Maček, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 17. 4066

Več mask oidla L. Kuclar, Tržaška cesta 11. 4113

Lepe maske, usnjate poceni prodam. — Naslov pove oglasni oddelček »Jutra«. 4108

Lokal Več poslovnih in pisarniških lokalov oddamo e. i. novembra na Miklošičevi cesti v Ljubljani. — Vprašanja na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 3946

Iščem delavnico ali prostor za preureditev, na moje stroje. — Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Silo«. 3745

Emerson Hough:

MOŽJE

Roman

II. POGLAVJE

»Orme,« sem ponovil, »Mr. Gordon Orme? Tako je ime snočnjemu pridigarju v tukajšnji metodistovski cerkvi?«

Nasmehnil se je in pokimal. »Naj vas to ne moti,« je dejal.

A stvar me je vendarle vznemirila, zakaj širila se je govorica, kako je sinoči govoril s prižnice nov pridigar iz neke druge nasebine in to o ničemer drugem kakor ravno o vprašanju suženjstva v južnih državah, ki je bilo tisti čas vsem na umu. Vendar si pa nisem mogel pojasniti, odkod naj bi se vzelo pri pridigarju mahoma toli živo zanimanje, ne samo za neznanega človeka na cesti, ampak celo za konja tega neznanca. Svojega začudenja mu nisem popolnoma zamočal.

»To je nevažno,« mi je odgovoril. »Najvažnejše se mi vidi v tem trenutku to, da stoji pred menoj sin starega Klingwalle in da me miče jahati na njem.«

»Samo ker bi se radi pohvalili, da ste mu kos?« sem vprašal. Njegov obraz se je zdajci izpremenil. »Mi, tam, kjer sem doma, smo bili nekoč sami Klingwallovi lastniki. Mojemu očetu je zlomil nogo in malo je manjkalo, da ga ni ubil.«

Takoj sem uganil njegovo misel. »Gospod,« sem dejal, »ne mogel bi dopustiti, da bi se konju kaj zgodilo, a če hočete pošteno pojahtati na njem ali pa biti pošteno poraženi, tedaj vam iz srca privoščim priliko.«

Pri teh besedah so se mu zablistale oči. »Sportnik ste, gospod!«

je vzkliknil in takoj pristopil k Satanu.

Struna simpatije je zazvenela v meni. To je bil mož, ki ga je kratkoma mikal nevarni poizkus zaradi nevarnosti same. Mimo tega je bil tudi več jahač, kar sem spoznal po naglem pogledu, ki ga je vrgel na Satanovo jezdno opravo. Prijel je za uzdo in nam z glavo mignil, naj odstopimo, ko smo hoteli prijeti konja za glavo. In pričela se je najlepša borba med človekom in konjem, ki si le morete želeči, da bi jo videli. Moj vranec se je vzel na zadnje noge, ga z lahkoto vzdignil od tal in ga zavijtil po cesti kakor velik pes podgano. A železni stisk uzde ni niti za trenutek odnehal in Gordon Orme je bil lahkonog kakor deček. Končno se mu je ponudila ugodna prilika: z najlažjim skokom, ki sem ga kdaj videl, se je pognal na sedlo in vzel Satana med noge, kakor bi ga stisnil s primežem. To me je prepričalo, da je resničen jezdec. Glavo je imel odkrito, zakaj klobuk mu je bil padel z nje; lasje so mu vihrali, toda v obraz je bil le neznančno bolj rdeč nego prej. Med tem, ko je konj divje skakal in se zaganjal po ulici sem ter tja, je Orme sedel na njem poln zaupanja vase. Roke je držal nizko, kolena še malce nižje in bolj naprej, nego deloma mi v svojem jahaškem slogu, težišče pa je prestavil za trohico bolj nazaj. A po obrisu njegovih udov sem videl, da drži konja v železnem prijemu. Ravnodušno in hkratu resno je gledal z njega in kazal s tem, da ima sebe in žival popolnoma v oblasti. Nato pa je mahoma obrnil Satana proti cesti in v skok odjahal, kakor da je že čisto doma na njem. Ne vem, kakšne umetnosti se je poslužil v ta namen; vem samo, da se je čez pol ure vrnil na Satana v drobnem drncu!

To je bilo moje prvo srečanje z Gordonom Ormeom, tem znamenitim možem, ki sem imel pozneje mnogo opravka z njim. Ta dan sem bil prvič priča, kako je s kar strašno močjo osvajač sleherni stvar za svoje namene. Občudoval sem ga, a rad ga nisem imel, ko je neskrbno skočil s sedla in mi podal uzdo.

»Imeniten konj,« mi je mirno dejal, »a jahati na njem ni tako težko kakor na starem Klingwalu. S tem pa ne maram ponižati vaše spretnosti, gospod, saj vem, da ste imeli z njim več ko dovolj preglaiv, preden ste ga ukrotili!«

To je bilo vsaj plemenito; kakor sem se pozneje prepričal, je bilo zmerom njegova navada, da je pravično priznal vrline vsakega nasprotnika.

III. POGLAVJE

Umetnost orienta

»Dajva, pojdiva v senco,« mi je rekel Orme, »vaše virginsko jutro je za moj okus prevroče.«

Stopila sva na gostilniško verando, kjer je bila globoka senca, široki stoli in sladek duh po kovačniku. Nekam vznemirjen sem se vrgel v naslonjač. Orme se je mirno spustil v drugega in lalno prekrizal tanke noge; nato se je nepremično zagledal v konce svojih stopal, kakor bi nekaj premišljeval.

»Snoči tedaj niste slišali mojega slabega govorniškega poizkusa?« je vprašal z nasmeškom.

»Nisem bil tako srečen, da bi bil čul vašo pridigo. Vendar pa stavim na vas proti kateremkoli drugemu pridigarju, kakor hitro bi šlo za jahanje.«

»Nu,« je odvrnil, »mudim se tu samo spotoma, zakaj namenjen sem v Albemarle Country. Ne morete mi zameriti, da si preganjam čas, zdaj s pridiganjem, zdaj z ježo, zdaj s čim drugim. Vidite, človek se mora nekako zamotiti. Kako pa — ali si ne bi privežala duše s kakim julepom?« Mislim, da bi se nama jako prilegel.

Ne da bi mi bil zameril take misli kot nosilcu duhovniške obleke, sem vendar odklonil njegovo gostoljubje, češ da je zavame prezgodaj.

* Julep — neka osvežilna pijača.

Obutev za vsakogar.

Torej največjim gospodarjem!

Št. 27—30 Din. 129
Št. 31—34 Din. 149
Št. 35—38 Din. 169

Buffalo

Otroški čevlji iz finega chromboks. Opremljeni z elastičnimi gumastimi podpetniki, katere deček ne more tako kmalu ugonobiti kakor usnjenih.

Toplo kot kožuh!

Št. 23—26 Din. 79
Št. 27—30 Din. 99
Št. 31—34 Din. 129
Št. 35—38 Din. 149

Bajkal

Želite li imeti zdravo deco? Kupite jim naše meltonke, ki jih obvarujejo prehlada, kar je največkrat vzrok njihovih bolezni.

Čevljiček za Vašo deklico.

Št. 17—22 Din. 69
Št. 23—26 Din. 79
Št. 27—30 Din. 99
Št. 31—34 Din. 129

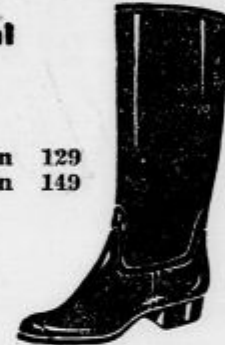
Dolly

Dovolj širok v prstih ter odgovarja potrebi otroške nožice. Je udoben, na nizkem podpetniku, enostaven in zaradi tega eleganten. S temi čevljički boste razveselili svoje hčeric in sebe.

General

Št. 27—30 Din. 129
Št. 31—34 Din. 149

Nosijo se direktno na nogavice. Noben deček nima tako siromašnih roditeljev, da mu jih ne bi mogli kupiti.

Derby

Din. 229.-

UDOBNI DAMSKI ČEVLJI. Menjavajte obutev z zapono z obutvijo na zadrgo.

Lakirani čevljiček, ki je zadobil zaupanje vseh dam.

Din. 229.-

Juliana

Prikljubljen čevljiček naših dam. Prikladen za vse prilike: za promenado, družbo in pri delu. Nosite jih lahko z vsako temnejšo obleko.

Blues

Din. 229.-

ZA POPOLDNE IN ZVEČER. V poslednjem času je izrezan čevlji (pumps) velika moda. Lahko se nosi z uličnim kostimom kakor tudi z večernim plaščem. Izdelujemo jih iz laka ali črnega antilopskega usnja.

Party

Din. 229.-

ZA DRUŽBO.

Zaradi svoje elegancije priljubljeni čevlji naših dam: lakirani čevlji z enostavnim okrasom.

Victoria

Din. 129.-

Za vsako snežnico — naše glatne čevlje! Ne hodite v svili, ko naši glatani čevlji ne stanejo več kot 79 Din!

Tudi v največjem neurju boste imeli noge suhe in čisto obutev.

Lady

Din. 229.-

ZA VSAK DAN.

Samo najboljši čevlji so ženam dosti dobri. Čevljiček iz finega telečjega boks, črn ali rumen. Močan usnjen podplat, 4 cm visoki podpetnik z gumo omogočujeta sigurno in udobno hojo. V njih se ne utrudite. Isti čevlji iz črnega laka stanejo samo Din 229.—.

Astra

Din. 169.-

Neobhodno potrebni vsaki ženi, ki veliko hodi.

V prstih so široki, da ne bi žulili in opremljeni s široko zapono, ki noge ne reže ter s širokim gumastim podpetnikom, da se omogoči udobna hoja.

Mammy

Din. 169.-

NASIM MATERAM.

Izmenjavajte čevlje na zapono s čevlji na zadrgo! Življenje zamoremo učiniti prijetnejšim z mnogimi malimi izmenjavi. Ena od teh je izmena obuvala. S tem se osvežuje in štedi obutev in noga.

Berta

Din. 229.-
Din. 169.-

Iz masne nepremočljive goveje kože Din 229.
Iz masne nepremočljive kravje kože Din 169.
Za slabe ceste, blato in dež.

Seladon

Din. 269.-

V PRVI VRSTI UDOBNOŠT.

Širša fazona teh čevljev je prijetna za vsakega gospoda, ki ima širo in občutljivo nogo. Izdelujemo jih iz prvovrstnega črnega ali rjavega boks z močnim podplatom. Nizki gumasti podpetnik omogočuje elastično hojo.

Fox

Din. 269.-

OKUSNO OBLEČEN GOSPOD

nosi v družbi, za posete, v gledališču ali na plesu vedno samo prvovrstne lakaste polčevlje. Temni obleki se poda dobro lakirani šoln tudi za pisarno in na ulici. Kadar jih sezuje, dajte jih na kopito.

Omsk

Din. 99.-

ČUVAJTE SVOJE ZDRAVJE — ČUVAJTE SVOJE ČEVLJE!

Nosite galoše! Preskrbite se z njimi za blatno in deževno vreme. Poskusite, kako je prijetno priti v sobo tudi po največjem naliivu s čisto obutvijo in suho nogo.

Dandy

Din. 269.-

MOŠKI LAKIRANI ČEVLJI, kombiniran z gabardinom, z izbornim čvrstim podplatom. Opremljen z usnjenim podpetnikom in gumo.

Ef-Ef

Din. 269.-

ELEGANTNI ČEVLJI.

Potrebna dopolnitev moške garderobe. Polkonica fazona. Prvovrstni močni podplati. Elastičen podpetnik iz gume.

Din 269.-

Širok, udoben čevlji iz boks, z usnjenim ali gumastim podplatom in elastično peto.

Nimrod

Din. 269.-

Iz rjavega dublboxa, z nepremočljivim gumastim jezikom in gumasto vložko med podplati. Ščiti nogo pred vlago, blatom in snegom.

ŽOLČNI KAMNI?

Spoštovani lekarni »K SPASITELJU«

Praga II Vyšehradská

Uporabljam vaš »THE SALVAT« že nad mesec dni in se počutim zelo dobro. Priporočam vaš čaj vsem znancem in se nadajam, da se mi bo povsem vrnilo zdravje. Moj stric polkovnik D. P. se je izlečil z vašim čajem v kratkem času, dasi je bil že v opasnem položaju. Moj evak je trpel že dalje časa na žolčnih kamnih in dočela neverjetno je po tolikem trpljenju, da se sedaj, ko je okrog 20 dni jemal »THE SALVAT«, zelo dobro počuti in se napadi niso ponovili. — Nada Bogumilova, Sofija — Bolgarska

Zahtevajte zanimivo brošuro o žolčnih kamnih, ki vam jo zaštomaj pošlje glavno zastopstvo za Jugoslavijo: lekarna »K Sokolus, G. Proche, Brčko«

SALVAT-THE!

Iščem zveze s prvimi skladiščniki in izvozniki

vseh deželnih pridelkov Jugoslavije

kakor tudi jaje in kožo in prosim ponudbe z navedbo množine in cen. (Prosimo za nemško korespondenco).

Pletilci in pletilje!

Zaradi padca cen volni nudimo vse vrste volne in bombaža za pletenje na stroj: Jumper-volno 16/2 la. 1 kg Din 100.—, Zefir-volno in 1/2 zefir-volno po znatno nižjih cenah.

Svilo za pletenje v vretencih v vseh barvah 1 kg Din 100—115.

Bombaž v vseh debelinah, merciziran in gasiran, surov in barvan, po dnevnih cenah.

Vzorci pošljemo na zahtevo brezplačno po pošti.

Veletrgovina in proizvodnja pletenin

Braća Hiršler, Zagreb, Gajeva ul. 3. 3239

20% kronske

bone

324

v okvirju svoje potrebe kupuje po 60% Pučka štediona, Osijek. Rok je kratek, kdor preje pošlje, bo prodal.

P o ž u r i t e s e !

Tvornica

usnja

povsem opremljena za izdelavo vseh vrst usnja, s stanovanjskimi in gospodarskimi zgradbami, mlin za ječice in žito, lastna električna razsvetljava, vodovod, na lepem prostoru poleg železniške postaje, prometna, dobičkanosna, postojča že 7 let, naprodaj. Prevzame se lahko takoj. Vse nove ni takoj potreben. Vprašanja naravnost na lastničko Drago ud. Gregurovič, Krapina, Zagorje. 2347

Ocarinjenje

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošiljk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). Revizija pravičnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Plato

INS. 14